

VALGdirektoratet

Samsvarserklæring EVA Admin

Versjon 1.0
10. januar 2019

Innhold

Om dette dokumentet	3
1. EVA	3
1.1 EVA Admin.....	3
2. Bruksområder.....	3
3. Samsvarserklæring	4
3.1 Grunnloven.....	5
3.2 Valgloven.....	6
3.3 Valgforskriften.....	23
3.4 Forskrift om valg til Sametinget	30
3.5 Lov om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven)	39
3.6 Forskrift om direkte valg til kommunedelsutvalg	40
3.7 Forskrift om lokalstyrevalg i Longyearbyen	41
3.8 Personopplysningsloven.....	50
3.9 Kommuneloven	50

Om dette dokumentet

Norsk valglovgivning ligger til grunn for prosessen valggjennomføring slik den tilbys i det elektroniske valgadministrasjonssystemet EVA.

Samsvarserklæringen for EVA Admin er Valgdirektoratets erklæring på at oppbyggingen av og funksjonaliteten i EVA Admin er i samsvar med gjeldende regelverk for gjennomføringen av valg i Norge.

Ikke alle bestemmelser i valglovgivningen kan omsettes til teknisk funksjonalitet i EVA. Enkelte bestemmelser omhandler for eksempel utelukkende manuelle prosesser. Erklæringen omtaler ikke konkret de delene av valglovgivningen som ikke kan omsettes til teknisk funksjonalitet.

1. EVA

EVA (Elektronisk valgadministrasjon) er Valgdirektoratets IT-støttesystemportefølje som kommuner og fylkeskommuner kan benytte seg av for å forenkle valggjennomføringen. EVA er ikke et saksbehandlingssystem og kan ikke erstatte valgstyrene sitt ansvar for å påse at valghendelsene blir gjennomført etter gjeldende regelverk, men fungerer som et støtteverktøy for kommuner og fylkeskommuner i de ulike fasene av valggjennomføring. EVA har funksjonalitet som støtter opp om gjennomføringen av:

- Stortingsvalg
- Fylkestingsvalg
- Kommunestyrevalg
- Direkte valg til kommunedelsutvalg
- Sametingsvalg
- Valg til lokalstyret i Longyearbyen

1.1 EVA Admin

EVA Admin er hovedsystemet i Valgdirektoratets EVA-portefølje og gir IT-støtte til valggjennomføringen fra valget forberedes til det er gjennomført. Valgdirektoratet oppretter valg i EVA Admin basert på lovpålagte krav, før kommuner og fylkeskommuner legger inn informasjon om hvordan valgstyret ønsker å gjennomføre valget innenfor sitt ansvarsområde.

EVA Admin inneholder informasjon om manntallsførte velgere og benyttes til å registrere stemmegivninger på velger. Stemmegivningene vurderes manuelt, men forkastes eller godkjennes i EVA, eventuelt mot et papirmanntall for de kommunene som registrerer stemmegivninger i et papirmanntall på valgdagen(e).

Når kommunene er i fasen for å telle og partifordeler stemmesedlene, legges tall og rettelser gjort på stemmeseddelen inn i EVA Admin før de blir godkjent og rapportert. Når alle stemmesedlene er talt opp i sitt valgdistrikt, kan det gjennomføres et valgoppgjør med mandatfordeling og kandidatføring.

Underveis og avslutningsvis er det mulig å hente ut ulike rapporter fra EVA Admin.

2. Bruksområder

Valggjennomføringen foregår over 4 faser og EVA Admin tilbyr IT-systemstøtte for alle disse fasene for gitte funksjonsområder:

- Forberedelsesfasen
 - Grunnlagsdata - målform, opptellingsadministrative forhold, manntallsform, forhånds- og valgtingsstemmesteder, samt valgkortinformasjon relatert til disse
 - Listeforslag - administrasjon av listeforslag, underskrifter og stemmesedelgrunnlag

- Manntall - søk og behandling av søknader om innføring
- Stemmegivningsfasen
 - Stemmegivninger i tidlig- og forhåndsstemmeperioden
 - Stemmegivninger på valgting
- Opptellingsfasen
 - Manuell opptelling av
 - Forhåndsstemmer
 - Valgtingsstemmer
 - Mottak av maskinelle telleresultater for
 - Forhåndsstemmer
 - Valgtingsstemmer
 - Protokollføring av valggjennomføring for aktuell valggjennomføringsinstans
 - Stemmestyre
 - Valgstyre
 - Fylkesvalgstyre
 - Bydelsutvalg
 - Opptellingsvalgstyret for Sametingsvalget
 - Valg til lokalstyret i Longyearbyen
- Valgoppgjørsfasen
 - Endelig valgoppgjør
 - Beregning av mandatfordeling
 - Beregning av kandidatkåringer

For alle faser tilbyr EVA Admin relevant rapportering til sluttbrukere og valgmyndigheter.

3. Samsvarserklæring

Erklæringen gjelder:

Applikasjon	EVA Admin
--------------------	-----------

Følgende lover er funnet relevante for tjenesten:

Regelverk	Informasjon/ Lenke
Grunnloven	https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1814-05-17-nn
Valgloven	https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2002-06-28-57
Valgforskriften	https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2003-01-02-5
Forskrift om valg til Sametinget	https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2008-12-19-1480?q=sametingsvalget
Lov om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven)	https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1987-06-12-56
Forskrift om direkte valg til kommunedelsutvalg	https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2003-01-03-8
Forskrift om lokalstyrevalg i Longyearbyen	https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2007-05-14-506
Personopplysningsloven	https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-15-38?q=personopplysningslova
Kommuneloven	https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1992-09-25-107

3.1 Grunnloven

Paragraf	Fase	Krav/ føring	Tiltak for å imøtekomme krav
§57	Valgoppgjør	<p>Det antall stortingsrepresentanter som blir å velge, fastsettes til 169.</p> <p>Riket inndeles i 19 valgdistrikter.</p> <p>150 av stortingsrepresentantene blir å velge som distriktsrepresentanter og de øvrige 19 som utjevningsrepresentanter.</p> <p>Ethvert valgdistrikt skal ha 1 utjevningsmandat.</p>	<p>Løsningen legger til rette for at opptelling og utregning av valgoppgjør ved stortingsvalg gjøres av 19 valgdistrikter (fylkeskommuner).</p> <p>Mandatfordelingen til valgdistriktene fastsettes i konfigurasjon av systemet og legger føringer for hvordan mandater fra de ulike valgdistriktene skal kåres.</p> <p>Utjevningsmandat blir kåret når alle valgdistrikter er ferdig opptalt og har foretatt valgoppgjør. Løsningen beregner og kontrollerer ett utjevningsmandat per valgdistrikt.</p>
§ 59	Valgoppgjør	<p>Valget av distriktsrepresentanter foregår som forholdstallsvalg, og mandatene fordeles mellom partiene etter nedenstående regler.</p> <p>De sammenlagte stemmetall for hvert parti innenfor de enkelte valgdistrikter blir å dele med 1,4; 3; 5; 7 og således videre inntil stemmetallet er delt så mange ganger som det antall mandater vedkommende parti kan forventes å få. Det parti som etter det foranstående får den største kvotient, tildeles det første mandat, mens det neste mandat tilfaller det parti som har den nest største kvotient, og således videre inntil alle mandater er fordelt.</p> <p>Utjevningsmandatene fordeles mellom de i utjevningen deltagende partier på grunnlag av forholdet mellom de sammenlagte stemmetall for de enkelte partier i hele riket i det øyemed å oppnå størst mulig forholdsmessighet partiene imellom. Ved en tilsvarende anvendelse for hele riket og for de i utjevningen deltagende partier av reglene om fordeling av distriktsmandatene angis hvor mange stortingsmandater</p>	<p>Løsningen legger til rette for at valgene som gjennomføres i systemet er konfigurert som forholdstallsvalg. Dette legger føringer for hvordan behandling av listeforslag, opptelling, beregning av valgoppgjør, mandatfordeling og kandidatføring gjøres.</p> <p>Løsningen benytter St. Laguës modifiserte metode med forholdstallene 1,4; 3; 5; 7; osv., for beregning av mandatfordelingen.</p> <p>Løsningen kontrollerer at partier som ikke har oppnådd minst 4 prosent av det samlede stemmetall for hele landet ikke tas med i betraktning når utjevningsmandater skal fordeles.</p>

Paragraf	Fase	Krav/ føring	Tiltak for å imøtekomme krav
		<p>hvert parti i alt skal ha. Partiene får seg deretter tildelt så mange utjevningsmandater at de til sammen med de allerede tildelte distriktsmandater utgjør et så stort antall stortingsmandater som vedkommende parti etter den foranstående angivelse skal ha. Har et parti allerede ved fordelingen av distriktsmandatene fått et større antall mandater enn hva det etter foranstående angivelse skal ha, skal det foretas ny fordeling av utjevningsmandatene utelukkende mellom de andre partier, således at det bortses fra det stemmetall og de distriktsmandater som det førstnevnte parti har oppnådd.</p> <p>Intet parti kan tildeles noe utjevningsmandat med mindre det har fått minst 4 prosent av det samlede stemmetall for hele riket.</p>	

3.2 Valgloven

Paragraf	Fase	Krav/ føring	Tiltak for å imøtekomme krav
§2-6 Utlekking av manntall til offentlig ettersyn.	Forberedelse	<p>(1) Valgstyret skal legge manntallet ut til offentlig ettersyn så snart det lar seg gjøre.</p> <p>(3) Valgstyret skal sørge for at en stemmeberettiget som er bosatt i utlandet, og som ikke har vært folkeregistret som bosatt i Norge nonen gang i løpet av de 10 siste årene før valgdagen, føres inn i manntallet i kommunen, dersom vedkommende søker om innføring innen kl 17 dagen etter valgdagen.</p>	<p>Løsningen legger til rette for at hver kommune kan hente ut manntall som fin kommune i form av en rapport i PDF.</p> <p>Løsningen legger til rette for at brukere kan føre inn personer i manntallet basert på personopplysninger i manuelt søknadsskjema og tildele vedkommende stemmerett i hjemmehørende kommune.</p>
§3-1 Valgbarhet ved stortingsvalg	Forberedelser	(1) Valgbar til Storting og plikt til å ta imot valg har alle som har stemmerett ved valget	Løsningen legger til rette for at valgbarhet kontrolleres ved behandling av listeforslag
§3-2 Rett til å kreve fritak fra stortingsvalg	Forberedelser	(1)a Rett til å kreve seg fritatt fra valg til Stortinget har a) den som er stemmeberettiget i et annet valgdistrikt enn der vedkommende er satt opp som kandidat på listeforslag	Løsningen legger til rette for kontroll av valgdistrikt mot kandidater på listeforslag
§3-3 Valgbarhet ved	Forberedelser	(1) Valgbar til fylkestinget og plikt til å ta imot valg er	Løsningen legger til rette for at valgbarhet

fylkestingsvalg og kommunestyrevalg		<p>alle som har stemmerett ved valget og som står innført i folkeregisteret som bosatt i en av kommunen i fylket på valgdagen</p> <p>(2) Valgbar til kommunestyret og plikt til å ta imot valg er alle som har stemmerett ved valget og som står innført i folkeregisteret som bosatt i kommunen valgdagen</p>	<p>kontrolleres ved behandling av listeforslag</p>
§6-1 Krav til listeforslag	<p>Forberedelser</p>	<p>(2) Listeforslaget må oppfylle følgende vilkår:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Det må angi hvilket valg det gjelder. b) Det må ha en overskrift som angir det parti eller den gruppe som har fremsatt forslaget. Hvis listeforslaget er satt frem av et registrert politisk parti, skal overskriften være enslydende med partiets registrerte navn. Overskriften må ellers ikke kunne forveksles med navnet på et registrert politisk parti, registrert samepolitisk enhet eller med overskriften på andre listeforslag i valgdistriktet. c) Det må angi hvilke kandidater som stiller til valg på listen. Kandidatene må ikke være felles med kandidater på andre listeforslag som gjelder samme valg i samme valgdistrikt. Antallet kandidater skal oppfylle kravene i § 6-2. Kandidatene skal være oppført med fornavn, etternavn og fødselsår. Opplysning om kandidatenes stilling eller bosted kan påføres. Dette skal gjøres hvis det er nødvendig for å unngå forveksling av kandidatene på listen. d) Listeforslaget må være underskrevet av et 	<p>Løsningen legger til rett for kontroll av listeforslag i henhold til valglovens krav om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kandidater må ikke være felles med kandidater på andre listeforslag som gjelder samme valg i samme valgdistrikt - Opplysning om kandidatenes stilling eller bosted kan påføres - Listeforslaget må være underskrevet av et visst antall personer med stemmerett i valgdistriktet - Det må inneholde navn på en tillitsvalgt og en vararepresentant blant dem som har skrevet under på listeforslaget -

		<p>visst antall personer, jf § 6-3.</p> <p>e) Det må inneholde navn på en tillitsvalgt og en vararepresentant blant dem som har skrevet under på listeforslaget. Disse skal ha myndighet til å forhandle med fylkesvalgstyret eller valgstyret om endringer på listeforslaget. Det bør også angis navn på et visst antall personer blant dem som har underskrevet på listeforslaget, som skal fungere som tillitsutvalg med myndighet til å trekke listeforslaget tilbake.</p>	
<p>§6-2 Antall kandidatnavn på listeforslag</p>	Forberedelse	<p>(1) Ved Stortingsvalg skal listeforslag være utfylt i rekkefølge med navn på så mange kandidater som skal velges representanter til Stortinget fra fylkes. Forslaget kan i tillegg inneholde inntil seks andre navn.</p> <p>(2) Ved fylkestingsvalg og kommunestyrevalg skal listeforslaget være utfylt i rekkefølge med minimum sju kandidater. Forslaget skal maksimalt inneholde et antall kandidatnavn som tilsvarer det antallet representanter som skal velges til fylkestinget eller kommunestyret, men et tillegg av inntil seks andre navn.</p> <p>(3) Ved kommunestyrevalg kan et visst antall av de øverste kandidatene på listeforslaget gis et stemmetillegg. Kandidatene får i så fall et tillegg i sitt personlige stemmetall som tilsvarer 25 prosent av det antall stemmesedler som kommer listen til del ved valget.</p>	<p>Løsningen legger til rette for at kommunene og/ eller fylkeskommuner kan angi krav til listeforslag i henhold til lov. Dette innebærer krav til minimum og maksimum antall kandidater. Kravene varierer i forhold til type valg som skal gjennomføres.</p> <p>Løsningen legger til rette for at brukerne i kommuner ved kommunestyrevalg kan markere stemmetillegg på et gitt antall kandidater på et listeforslag. Kommunene må selv legge inn kravene som danner grunnlaget for utregning av stemmetillegg. ette stemmetillegget gjenspeiles på de trykte stemmesedlene, og tas med i betraktning ved utregning av valgoppgjøret.</p>
<p>§6-3 Antall underskrifter på listeforslag</p>	Forberedelse	<p>(1) For partier registrert i Partiregisteret som ved forrige stortingsvalg fikk en oppslutning på minst</p>	<p>Løsningen setter sentrale krav til antall underskrifter basert på om et parti/ gruppe som ønsker å stille</p>

		<p>500 stemmer i ett fylke eller minst 5 000 stemmer i hele landet, er det tilstrekkelig at listeforslaget er underskrevet av minst to av styremedlemmene i partiets lokalavdeling i det fylket eller den kommunene listen gjelder. Det samme gjelder for partier som er blitt registrert i Partiregister etter forrige stortingsvalg. Underskriverne må ha stemmerett i valgdistriktet.</p> <p>(2) For øvrige forslagstillere gjelder følgende regler:</p> <p>a) Ved stortingsvalg og fylkestingsvalg skal listeforslaget være underskrevet av minst 500 personer med stemmerett i fylket ved det aktuelle valget.</p> <p>b) Ved kommunestyrevalg skal listeforslaget være underskrevet av et antall personer med stemmerett i kommunen som tilsvarer 2 prosent av antall stemmeberettigede innbyggere ved sist kommunestyrevalg. Listeforslaget skal likevel som et minimum være underskrevet av like mange stemmeberettigede personer i kommunen som det skal velges medlemmer til kommunestyret.</p>	<p>liste til valget er registrert eller uregistrert, og dermed krever forenklet behandling eller ei.</p> <p>Løsningen legger også til rette for:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kontroll av hvilket valgdistrikt underskriverne har stemmerett i. - Lokale tilpasninger av minimum antall underskrifter på listeforslag for ulike typer parti ved kommunestyrevalg
§6-4 Vedlegg til listeforslag	Forberedelser	<p>Listeforslaget skal ha følgende vedlegg:</p> <p>c) Dersom en kandidat til fylkestingsvalg eller kommunestyrevalg ikke er innført i folkeregistret som bosatt i fylket eller i kommunen når listeforslaget innleveres, må det ligge ved en erklæring fra kandidaten om at vedkommende vil være valgbar på valgdagen.</p> <p>d) Dersom en kandidat til fylkestingsvalg eller kommunestyrevalg ikke er valgbar på grunn</p>	<p>Løsningen legger til rette for at kandidater til fylkestingsvalg eller kommunestyrevalg som enten ikke er 1) innført i folkeregistret som bosatt i fylket eller kommunen når listeforslaget leveres inn, eller 2) valgbar på grunn av sin stilling likevel kan føres opp på et listeforslag og at listeforslaget kan godkjennes. Dette varetar mulighetene for å kunne trykke stemmesedler til valget, samtidig som det ivaretar kandidaters mulighet til å levere erklæring om at 1) vedkommende vil være valgbar på</p>

		av sin stilling, må det ligge ved en erklæring fra kandidaten om at vedkommende vil ha fratrudd stillingen når fylkestinget eller kommunestyret trer i funksjon.	valgdagen eller 2) vedkommende vil ha fratrudd stillingen når fylkestinget eller kommunestyret tre i funksjon.
<u>§ 6-5 Tilbakekalling av listeforslag</u>	Forberedelser	Innlevert listeforslag kan kalles tilbake av tillitsutvalget.	Løsningen legger til rette for at listeforslag som ligger til behandling i løsningen kan trekkes tilbake. De vil da ikke være med videre i produksjon av stemmesedler eller være med som en del av opptelling eller utregning av valgoppgjør med mandatfordeling og kandidatføring.
<u>§ 6-6 Valgmyndighetenes behandling av listeforslag</u>	Forberedelser	(5) Valgmyndighetene skal underrette samtlige kandidater på listeforslagene om at de er satt opp på listeforslag og opplyse om adgang til å søke fritak.	Løsningen legger til rette for at brukerne kan hente ut adresseliste fra systemet som kan brukes til å sende ut brev til kandidater.
<u>§ 7-2 Endringer på stemmeseddelen</u>	Opptelling	<p>(1) Velgeren kan ved stortingsvalg endre rekkefølgen kandidatene er satt opp i på stemmeseddelen. Dette gjøres ved å sette nummer ved kandidatnavnet. Velgeren kan også stryke kandidatnavn ved å gå frem som angitt på stemmeseddelen.</p> <p>(2) Velgeren kan ved fylkestingsvalg og kommunestyrevalg gi kandidater på stemmeseddelen én personstemme. Dette gjøres ved å sette et merke ved kandidatens navn.</p> <p>(3) Velgeren kan ved kommunestyrevalg også gi en personstemme til kandidater på andre valglister. Dette gjøres ved å føre disse kandidatnavnene opp på stemmeseddelen. Slik personstemme kan gis til et antall kandidater som tilsvarer en fjerdedel av det antall medlemmer som skal velges til kommunestyret. Uavhengig av kommunestyrets størrelse kan det likevel alltid gis personstemme til minimum fem kandidater fra andre lister. Når velgeren gir personstemme til valgbare kandidater</p>	<p>Løsningen legger til rette for at det ved sentral konfigurasjon av en valghendelse settes opp hvilke regler som skal være gjeldende for ulike valgtyper med tanke på personstemmer, opptelling og valgoppgjør.</p> <p>Løsningen legger til rette for at endringer som gjøres på stemmeseddelen ved de ulike valgene er gjenspeilet i modulen for opptelling. Dette gjør det mulig å foreta manuell opptelling og registrering av rettelser på stemmesedlene, som tas med videre i utregning av valgoppgjør med mandatfordeling og kandidatføring.</p>

		på andre lister, overføres et tilsvarende antall listestemmer til den eller de listene disse kandidatene står oppført på.	
§8-1 Perioden for forhåndsstemmegivningen. Krav til antall stemmemottakere	Stemmegivning	<p>(1) Velgere som ønsker det, kan avgi forhåndsstemme fra 10. august i valgåret innenriks og fra 1. juli i valgåret utenriks og på Svalbard og Jan Mayen.</p> <p>(2) Forhåndsstemmegivningen må ikke foregå senere enn siste fredag før valgdagen innenriks, herunder på Svalbard og Jan Mayen, og nest siste fredag før valgdagen utenriks.</p> <p>(4) Velgere som oppholder seg innenriks, unntatt på Svalbard og Jan Mayen, og som ikke kan avgi stemme i perioden for forhåndsstemmegivning eller på valgtinget, kan henvende seg til kommunen og avgi stemme fra 1. juli og frem til forhåndsstemmegivningen starter 10. august i valgåret.</p>	<p>Løsningen legger til rette for å kunne registrere inn forhåndsstemmegivninger fra velgere under hele tidlig- og forhåndsstemmegivningen. Løsningen skiller på om stemmegivningene er avgitt ved bruk av konvolutt eller om velgeren har lagt stemmegivningen rett i urnen i valglokale. Videre skiller løsningen på ulike stemmetyper som tidligstemmegivning, forhåndsstemmegivning innenriks, utenriksstemmer, brevstemmer og beredskapsstemmegivning.</p> <p>Løsningen har konfigurering som ivaretar at det ikke er mulig å registrere stemmegivninger utenfor fastsatte tidspunkt i henhold til loven. Herunder tidligstemmegivning fra 1. juli, og forhåndsstemmegivning fra 10. august.</p>
§8-2 Hvem kan motta forhåndsstemmer	Forberedelser	(3) Kandidat som er oppført på valgliste ved kommunestyrevalget, kan ikke oppnevnes til stemmemottaker i vedkommende kommune. Kandidat som er oppført på valgliste ved stortingsvalget eller fylkestingsvalget, kan ikke oppnevnes til stemmemottaker i kommunene i vedkommende valgdistrikt.	Løsningen kontrollerer brukere og oppnevnte stemmemottakere mot alle listeforslag slik at det brukerne av systemet få beskjed dersom en rekruttert valgmedarbeider også er kandidat på et listeforslag i valgdistriktet.
§ 8-3.På hvilke steder kan det mottas forhåndsstemmer	Stemmegivning	<p>(2) Hos stemmemottaker oppnevnt av valgstyret foregår stemmegivning</p> <p>a) på helse- og omsorgsinstitusjoner, og</p> <p>b) der valgstyret ellers beslutter at det skal mottas forhåndsstemmer.</p>	Løsningen legger til rette for at brukerne må definere hvilke forhåndsstemmelokaler som finnes i kommunene. Man må angi hvorvidt et forhåndsstemmelokale er allment tilgjengelig, eller om det er en helse- og omsorgsinstitusjon. Informasjon om forhåndsstemmelokaler gjenbrukes på Valgdirektoratets nettsider.

<p>§8-4 Fremgangsmåten ved stemmegivning</p>	<p>Stemmegivning</p>	<p>(2) Velger som er manntallsført i kommunen legger selv stemmeseddelen i en urne, etter at den er stemplet. Stemmeholder setter kryss i manntallet ved velgerens navn.</p> <p>(3) Ved strøbrudd eller kommunikasjonsbrudd mot manntallet skal stemmeseddelen ikke legges i urnen. Etter at stemmeseddelen er stemplet, legger velgeren denne selv i en stemmesedelkonvolutt og limer denne igjen. Stemmeholder legger stemmesedelkonvolutten sammen med valgkortet i en beredskapskonvolutt.</p> <p>(5) Når stemme mottas fra velger som er manntallsført i en annen kommune, skal stemmeseddelen ikke legges i urnen. Etter at stemmeseddelen er stemplet, legger velgeren denne selv i en stemmesedelkonvolutt og limer denne igjen. Stemmeholder legger stemmesedelkonvolutten sammen med valgkortet i en omslagskonvolutt. Omslagskonvolutten skal sendes den kommunen velgeren er manntallsført i.</p>	<p>Løsningen inneholder et elektroniske manntall som gjør det mulig for stemmeholder å markere i det elektroniske manntallet at en velger har avgitt stemme (sette kryss i manntallet ved velgers navn).</p> <p>Løsningen legger til rette for at man også skal kunne registrere at en stemmegivning er tatt imot ved bruk av stemmesedelkonvolutt i en beredskapskonvolutt. Det vil da bli foretatt en manuell prøving av denne stemmegivningen opp mot det elektroniske manntallet før det blir satt et elektronisk kryss i manntallet ved vedkommende velger.</p> <p>Løsningen legger til rette for at stemmeholdere kan søke i manntallet for hele landet og således registrere at det er tatt imot en stemmegivning fra velger som er manntallsført i en annen kommune. Denne registreringen medfører ingen manuell prøving eller avkryssing i det elektroniske manntallet før stemmegivningen tas imot i den kommunene hvor velgeren er hjemmehørende og blir registrert inn i systemet der.</p>
<p>§ 9-1.Tidspunktet for valgene</p>	<p>Forberedelser</p>	<p>(1) Valg av representanter til Stortinget skal holdes i alle kommuner på en og samme dag i september måned i det siste året av hver stortingsperiode.</p> <p>(2) Valg av representanter til fylkesting og kommunestyre skal holdes i alle kommuner på en og samme dag i september måned hvert fjerde år. Valgene holdes i det andre året av hver stortingsperiode.</p>	<p>Løsningen legger til rette for at man ved sentral konfigurering av valghendelsen definerer hvilke datoer og tidspunkt det skal gjennomføres valg på.</p>
<p>§ 9-2.Fastsetting av valgdag</p>	<p>Forberedelser</p>	<p>(2) Kommunestyret kan selv vedta at det på ett eller flere steder i kommunen skal holdes valg også</p>	<p>Løsningen legger til rette for at kommunen kan definere om de ønsker å benytte 1 eller 2 valgdager.</p>

<p>§9-3 Tid og sted for stemmegivningen. Organisering</p>	<p>Forberedelser</p>	<p>søndagen før den offisielle valgdagen.</p> <p>(1) Kommunestyret, eller valgstyret etter delegering, avgjør hvor mange stemmekretser kommunen skal deles inn i. Sentral matrikkelmyndighet skal orienteres om endringer i stemmekretsinnndelingen innen 31. mars i valgåret.</p> <p>(2) Valgstyret bestemmer hvor stemmegivningen skal foregå og fastsetter tidspunkt for stemmegivning.</p> <p>(4) Kandidat som er oppført på valgliste ved kommunestyrevalget, kan ikke oppnevnes til stemmemottaker eller valgfunksjonær i valglokalene i vedkommende kommune. Kandidat som er oppført på valgliste ved stortingsvalget eller fylkestingsvalget, kan ikke oppnevnes til stemmemottaker eller valgfunksjonær i valglokalene i kommunene i vedkommende valgdistrikt.</p>	<p>Løsningen legger til rette for å hente inn den geografiske inndelingen av landet med fylker, kommuner og valgkretser. Det elektroniske manntallet med velgere er knyttet til denne geografiske inndelingen.</p> <p>Løsningen legger til rette for at brukerne skal legge inn adresseinformasjon til valglokalene som skal benyttes til stemmegivning på valgting. Brukerne må også legge inn åpningstidene for valglokalene. Dette er data som bli gjenbrukt på valgkortet og på Valgdirektoratets nettside valglokaler.no</p> <p>Løsningen kontrollerer brukere og oppnevnte stemmemottakere mot alle listeforslag slik at det brukerne av systemet få beskjed dersom en rekruttert valgmedarbeider også er kandidat på et listeforslag i valgdistriktet.</p>
<p>§9-5 Stemmegivning i valglokalet</p>	<p>Stemmegivning</p>	<p>(1) Når valgtinget åpner skal velgere som er innført i manntallet i kommunen gis adgang til å avgi stemme etter hvert som de møter frem.</p> <p>(2) Stemmestyret setter et kryss i manntallet ved velgerens navn. Velger som er ukjent for stemmemottaker, skal legitimere seg.</p> <p>(4) Velgere som ikke er innført i vedkommende del av manntallet, skal ikke legge stemmeseddelen i urnen. Etter at stemmeseddelen er blitt stemplet, skal velgeren selv legge den i en stemmesedelkonvolutt og gi denne til</p>	<p>Løsningen legger til rette for å hente ut avkryssingsmanntall på papir slik at kommuner kan distribuere dette til de ulike valgkretsene. Papirmanntallet vil de kun inneholde navn på velgere som er innført i manntallet i den aktuelle valgkretsen i kommunene, og det vil kunne brukes til å sette kryss i manntallet ved velgerens navn.</p> <p>Løsningen legger også til rette for at man skal kunne registrere at en stemmegivning er tatt imot ved bruk av stemmesedelkonvolutt i en omslagskonvolutt (fremmedstemmer/ særskilt stemmegivning). Det vil da bli foretatt en manuell prøving av denne</p>

		stemmestyret. Stemmestyret legger stemmeseddelkonvolutt i en omslagskonvolutt, kleber den igjen og påfører den velgerens navn, bostedsadresse og fødselsdato.	stemmegivningen opp mot papirmanntallet før det blir satt et elektronisk kryss i manntallet ved vedkommende velger i systemet.
§9-5a Elektroniske avkryssing i manntallet på valgdagen	Forberedelser Stemmegivning	<p>(1) Kommunene kan selv vedta å ta i bruk en ordning med elektronisk avkryssing i manntallet. § 9-5 fjerde ledd gjelder da ikke.</p> <p>(2) Dersom det er tatt i bruk elektronisk avkryssing etter første ledd, skal stemmestyret krysse av i det elektroniske manntallet både for velgere som er manntallsført i vedkommende krets, og for velgere som er manntallsført i andre kretser i kommunen.</p> <p>(3) Ved bruk av elektronisk avkryssing skal velgere som ikke er innført i manntallet i den kretsen stemmen avgis, levere stemmeseddelen til stemmestyret, som stempler den med offisielt stempel. Velgeren legger selv stemmeseddelen ned i en urne. Stemmesedler fra velgere som er manntallsført i annen krets enn der stemmene er avgitt, skal telles opp i den kretsen stemmene er avgitt.</p> <p>(4) Ved strømbrydd eller kommunikasjonsbrydd mot manntallet i en kommune hvor elektronisk avkryssing er tatt i bruk, skal senere avgitte stemmesedler ikke legges i urnen. Slike stemmesedler skal behandles som beredskapsstemmer. Etter at stemmeseddelen er stemplet, skal velgeren selv legge den i en stemmeseddelkonvolutt og lime konvoluttet igjen. Stemmeholderen skal legge stemmeseddelkonvoluttet i en beredskapskonvolutt</p>	<p>Løsningen legger til rette for at kommunene selv kan velge om de ønsker å ta i bruk elektroniske avkryssing i manntallet på valgdagen.</p> <p>Dersom kommunen velger å benytte seg av elektronisk avkryssing i manntallet på valgdagene, gjør løsningen det mulig for stemmemottaker på valgting å markere i det elektroniske manntallet at en velger har avgitt stemme (sette kryss i manntallet ved velgers navn). Dette gjelder for alle velgere som er manntallsført i vedkommende kommune, uavhengig av hvilken valgkrets i kommunene man tilhører.</p> <p>Løsningen legger til rette for at man også skal kunne registrere at en stemmegivning er tatt imot ved bruk av stemmeseddelkonvolutt i en beredskapskonvolutt. Det vil da bli foretatt en manuell prøving av denne stemmegivningen opp mot det elektroniske manntallet før det blir satt et elektronisk kryss i manntallet ved vedkommende velger.</p> <p>Løsningen legger ikke til rette for mulighetene til å kombinere elektronisk og papirmanntall på valgdagen.</p>

		sammen med valgkortet. I kommuner med todagersvalg skal eventuelle beredskapsstemmer mottatt på søndag behandles og krysses av i det elektroniske manntallet før valglokalene åpner på mandag.	
§10-1 Valgstyrets godkjenning av forhåndsstemmeavgitt i stemmeseddelkonvolutt	Stemmeavgivning Opptelling	<p>(1) En forhåndsstemmeavgivning skal godkjennes dersom</p> <ol style="list-style-type: none"> velgeren er innført i manntallet i kommunen, stemmeavgivningen inneholder tilstrekkelige opplysninger til å fastslå hvem velgeren er, stemmeavgivningen er avgitt til rett tid, stemmeavgivningen er levert til rett stemmemottaker med mindre den er avgitt som brevstemme, omslagskonvolutten ikke er åpnet eller forsøkt åpnet, velgeren ikke har avgitt godkjent stemmeavgivning og stemmeavgivningen er kommet inn til valgstyret innen kl. 17 dagen etter valgdagen. <p>(2) Velgerens stemmeavgivning er godkjent når vedkommende er krysset av i manntallet.</p> <p>(3) Forhåndsstemmeavgivningene skal godkjennes før valgdagen i den utstrekning det er mulig</p>	<p>Løsningen legger til rette for at brukerne ved prøving av stemmeavgivninger i konvolutt i systemet kan avvise og forkaste stemmeavgivninger som ikke oppfyller lovens krav. Ved forkastelse av en stemmeavgivning blir stemmeavgivningen tildelt en forkastelsesgrunn som er hjemlet i valgloven og som blir gjenspeilet i valgstyret møtebok som er en rapport som hentes ut fra systemet i form av en PFD.</p> <p>Løsningen legger til rette for at stemmeavgivninger avgitt ved bruk av stemmeseddelkonvolutt godkjennes dersom vilkårene for godkjenning i henhold til lov er innfridd. Det vil da bli satt et elektronisk kryss i manntallet ved vedkommende velger.</p> <p>Løsningen har sperre for at det ikke er mulig å registrere ordinære forhåndsstemmer på valgdagen og legger til rette for at alle forhåndsstemmeavgivninger som er avgitt ved bruk av stemmeseddelkonvolutt skal være ferdig prøvd før valgdagen begynner.</p>
§10-1 a. Stemmemottakers godkjenning av forhåndsstemmeavgivning som legges i urne	Stemmeavgivning	<p>(1) En stemmeavgivning avgitt på forhånd i henhold til § 8-4 annet ledd skal godkjennes dersom</p> <ol style="list-style-type: none"> velgeren er innført i manntallet i kommunen, 	Løsningen forutsetter at stemmemottaker kontrollerer at vilkårene for å kunne godkjenne en stemmeavgivning som legges rett i urne er innfridd når man tar i bruk systemet. Når dette er kontrollert i

		<p>b) velgeren har fått anledning til å avgi stemme, og</p> <p>c) velgeren ikke allerede har avgitt godkjent stemmegivning.</p> <p>(2) Velgerens stemmegivning er godkjent når vedkommende er krysset av i manntallet.</p>	<p>praksis legger løsningen til rette for av velgeren krysses av i den elektroniske manntallet i systemet.</p>
<p>§10-2 Godkjenning av stemmegivning avgitt på valgtinget</p>	<p>Stemmegivning</p>	<p>(1) En stemmegivning avgitt på valgtinget skal godkjennes dersom</p> <p>a) velgeren er innført i manntallet i kommunen,</p> <p>b) velgeren har fått anledning til å avgi stemme, og</p> <p>c) velgeren ikke allerede har avgitt godkjent stemmegivning.</p> <p>(2) Velgerens stemmegivning er godkjent når vedkommende er krysset av i manntallet.</p>	<p>Løsningen forutsetter at stemmemottaker kontrollerer at vilkårene for å kunne godkjenne en stemmegivning som legges rett i urne er innfridd når man tar i bruk systemet. Når dette er kontrollert i praksis legger løsningen til rette for av velgeren krysses av i den elektroniske manntallet i systemet.</p>
<p>§10-4 Prinsipper for opptelling</p>	<p>Opptelling</p>	<p>(2) Særskilt opptelling av stemmesedler kan bare foretas dersom den delen eller de delene av manntallet opptellingen gjelder, inneholder minst 100 navn.</p> <p>(3) Ved fylkestingsvalg og kommunestyrevalg skal stemmesedlene telles opp hver for seg. Stemmesedlene kan telles opp samtidig, forutsatt at dette ikke fører til forsinkelse av valgoppgjøret ved fylkestingsvalget.</p> <p>(4) Stemmesedler avgitt på forhånd og stemmesedler avgitt på valgtinget skal telles hver for seg.</p> <p>(5) Stemmesedlene skal telles opp i to omganger,</p>	<p>Løsningen legger til rette for at kommuner som har valgkretser med mindre enn 100 stemmeberettigede kan opprette «tellekretser» som ivaretar lovens krav om særskilt opptelling.</p> <p>Løsningen legger til rette for opptelling av fylkestingsvalg og kommunestyrevalg hver for seg. Dette gjelder både opptelling av innholdet i urnen, samt foreløpig og endelig opptelling. Løsningen legger også til rette for at stemmesedler avgitt på forhånd og stemmesedler avgitt på valgting telles hver for seg. Alle stemmesedler innenfor alle opptellingskategorier må telles to ganger; en foreløpig og en endelig opptelling.</p>

		ved en foreløpig og en endelig opptelling.	
§10-5 Foreløpig opptelling	Opptelling	(4) Stemmesedler det er tvil om kan godkjennes, legges til side og holdes utenfor opptellingen.	Løsningen legger til rette for at brukerne kan registrere stemmesedler hvor det er tvil om de kan godkjennes. Disse blir da holdt utenfor opptellingen
§10-6 Endelig opptelling. Registrering av rettinger på stemmesedlene	Opptelling	(2) Stemmesedlene fra den foreløpige opptellingen skal telles på nytt. Valgstyret avgjør om stemmesedler som ikke ble tatt med i den foreløpige opptellingen og stemmegivninger som stemmestyrene har lagt i særskilt omslag, skal godkjennes. Godkjente stemmesedler blant disse skal telles sammen med de øvrige stemmesedlene. (3) Ved endelig opptelling av stemmesedler til kommunestyrevalget registrerer valgstyret også rettinger velgerne har gjort på stemmesedlene. Deretter skal valgstyret finne de enkelte listenes listestemmetall. Hver stemmeseddel teller like mange listestemmer som det skal velges medlemmer til kommunestyret. Tallet korrigeres for listestemmer avgitt til og mottatt fra andre lister. (4) Ved stortingsvalget og fylkestingsvalget skal fylkesvalgstyrene i forbindelse med valgoppgjøret registrere rettinger velgerne har gjort på stemmesedlene. Hver listes stemmetall finnes ved å telle hvor mange stemmesedler som er avgitt til hver liste, sammenlagt for alle kommunene i ett valgdistrikt.	Løsningen legger til rette for at stemmesedler hvor det er tvil om de kan godkjennes blir særskilt behandlet. Ved godkjenning av disse legger løsningen til rette for at det blir partifordelt korrekt og kommer med i den endelige opptellingen. Løsningen legger videre til rette for at man ved kommunestyrevalg kan registrere inn rettingen som er gjort av velgerne på stemmeseddelen inn i systemet slik at disse blir tatt med i betraktning ved utregning av listens listestemmetall og videre til utregning av valgoppgjør med beregning av mandatfordeling og kandidatføring per kommune. Løsningen legger også til rette for at det er fylkeskommunene i deres kontrolltelling av fylkestingsvalget og stortingsvalget som registrere rettelser gjort av velgerne på stemmeseddelen inn i systemet. Disse registrerte rettingene er videre med på å danne grunnlaget for utregning av valgoppgjør med mandatfordeling og kandidatføring per fylkeskommune ved fylkestingsvalg og stortingsvalg.
§10-7 Protokollering av valg	Opptelling	(1) Stemmestyret skal føre protokoll i forbindelse med gjennomføringen av valgtinget. (2) Valgstyret skal føre protokoll i forbindelse med forberedelser og gjennomføring av valg.	Løsningen legger til rette for at det blir sammenstilt en rapport fra systemet i form av en PDF som presenterer alle tall fra valggjennomføringen på de ulike nivåene i henhold til valgloven. Dette innebærer at man kan hente ut følgende rapporter i form av PDFer:

		(3) Fylkesvalgstyret skal føre protokoll i forbindelse med kontrollen med valgstyrets gjennomføring av stortingsvalg og fylkestingsvalg, samt valgoppgjøret. Bekreftet kopi av fylkesvalgstyrets protokoll skal ved stortingsvalg sendes Stortinget og riksgvalgstyret.	<ul style="list-style-type: none"> - stemmestyrets møtebok per krets per kommune - valgstyrets møtebok per kommune - fylkesvalgstyret møtebok per fylkeskommune <p>De ulike møtebøkene som hentes ut fra systemet gjenspeiler hvilket type valg som er gjennomført i henholdsvis kommuner og fylkeskommuner (Stortingsvalg, kommunestyre- og fylkestingsvalg, valg til kommunedelsutvalg)</p>
<u>§11-1 Valgdistriktene ved stortingsvalg</u>	Forberedelser Valgoppgjør	(1) Landet deles inn i 19 valgdistrikter.	Løsningen legger til rette i sin geografiske inndeling hvilke valgdistrikter valget er delt inn i. Dette legger føringer for hvordan mandatberegningen foregår.
<u>§11-2 Antall stortingsrepresentanter. Distriktsrepresentanter og utjevningsrepresentanter</u>	Forberedelser Valgoppgjør	(1) Det skal velges 169 representanter til Stortinget. (2) Av disse velges 150 som distriktsrepresentanter og 19 som utjevningsrepresentanter. Det skal velges en utjevningsrepresentant fra hvert valgdistrikt.	Løsningen legger til rette for å legge inn informasjon om hvor mange representanter som skal velges ved stortingsvalg og hvor mange av disse som skal være utjevningsmandater. Dette legger føringer for hvordan mandatberegningen foregår.
<u>§11-4 Fordeling av distriktsmandatene mellom valglistene ved stortingsvalg</u>	Valgoppgjør	(1) Av det antall mandater hvert valgdistrikt skal ha i henhold til § 11-3, blir alle med unntak av ett å fordele som distriktsmandater. Det siste mandatet fordeles av riksgvalgstyret som utjevningsmandat. (2) Fylkesvalgstyret skal foreta ett valgoppgjør for hvert av valgdistriktene i fylket og fordele valgdistriktets distriktsmandater mellom listene. Mandatfordelingen skjer i henhold til St. Laguës modifiserte metode. (3) St. Laguës modifiserte metode innebærer at hver listes stemmetall divideres med 1,4-3-5-7 osv. Hvert stemmetall skal divideres så mange ganger som det er nødvendig for å finne det antall mandater listen skal ha. Det første mandatet tilfaller den listen som	Løsningen legger til rette for at det velges at visst antall mandater fra hvert valgdistrikt. Dette beregnes ut fra opptellingen som er gjort i fylkeskommunen og valgoppgjøret som blir generert per fylkeskommune. Løsningen er tilrettelagt slik at utjevningsmandatene holdes utenfor fylkeskommunenes opptelling og valgoppgjør og kan først beregnes når all opptelling er ferdig og godkjent for alle fylkeskommunene. Løsningen benytter St. Laguës modifiserte metode for beregning av mandatfordelingen. Dette er gjenspeilet i en rekke rapporter som kan hentes ut fra løsningen og som man benytter ved kontrollregning av opptellingen og valgoppgjøret manuelt.

		har den største kvotienten. Det andre mandatet tilfaller den listen som har den nest største kvotienten osv. Hvis flere lister har samme kvotient, tilfaller mandatet den av listene som har størst stemmetall. Har de samme stemmetall, avgjøres det ved loddtrekning hvilken liste mandatet skal tilfalle.	
<u>§11-5 Kåring av kandidater til distriktsmandater ved stortingsvalg</u>	Valgoppgjør	<p>(1) Når det er avgjort hvor mange distriktsmandater en valgliste skal ha, fordeler fylkesvalgstyret disse til kandidatene på listen. Kandidater som ikke er valgbare, settes ut av betraktning. Kandidatkåringen foregår på følgende måte: Først telles de navn som er oppført som nr. 1 på stemmesedlene. Den kandidaten som har flest oppføringer blir valgt. Deretter telles de navn som er oppført som nr. 2 på stemmesedlene. Den kandidaten som har flest oppføringer når man legger sammen resultatene fra første og andre opptelling, blir valgt. Opptellingene fortsetter på samme måte inntil alle de representantplassene listen skal ha, er besatt. Oppnår flere kandidater samme resultat, er den opprinnelige rekkefølgen på listen avgjørende.</p> <p>(2) Hver liste skal så vidt mulig tildeles så mange vararepresentanter som den får representanter, med tillegg av tre. Kandidatene til vararepresentantplassene fordeles på samme måte som representantene etter første ledd.</p>	<p>Løsningen legger til rette for at kandidatkåringen blir beregnet basert på kravene i loven. Det er opptellingen gjort av fylkeskommunene med registrering av rettinger på stemmesedlene som danner grunnlaget for kandidatkåringen.</p> <p>Løsningene beregner også hvem som velges som vararepresentanter per liste per valgdistrikt med et tillegg av tre representanter.</p>
<u>§11-6 Fordelingen av utjevningsmandatene på partiene og valgdistriktene ved stortingsvalg</u>	Valgoppgjør	(2) Riksvalgstyret fordeler utjevningsmandatene mellom partiene i henhold til Grunnloven § 59. Dersom flere partier har samme kvotient, tilfaller mandatet det partiet som har det største stemmetallet. Har de samme stemmetall, avgjøres det ved loddtrekning hvilket parti mandatet skal tilfalle.	Løsningen legger til rette for at riksvalgstyret kan foreta beregning av utjevningsmandater basert på fylkeskommunenes opptelling og valgoppgjør. Beregning av utjevningsmandater tar hensyn til kravene som legges i lov.

		<p>(3) Riksvalgstyret fordeler partienes utjevningsmandater med ett på hvert valgdistrikt, på følgende måte:</p> <ul style="list-style-type: none">a) For hvert valgdistrikt og for hvert parti som har vunnet minst ett utjevningsmandat, tas utgangspunkt i partiets stemmetall i valgdistriktet. Har partiet ikke fått noe distriktsmandat, skal partiets stemmetall i valgdistriktet legges til grunn. Har partiet fått distriktsmandat, skal partiets stemmetall divideres med et tall som er én mer enn det dobbelte av antall distriktsmandater partiet har fått i valgdistriktet. Partiets stemmetall eller de fremkomne kvotienter divideres med det gjennomsnittlige antall stemmer per distriktsmandat i vedkommende valgdistrikt.b) De fremkomne kvotientene for samtlige valgdistrikter og for samtlige partier som har vunnet minst ett utjevningsmandat, ordnes etter størrelse. Er flere kvotienter like store, er antall stemmer i vedkommende valgdistrikter avgjørende. I tilfelle stemmelikhet avgjøres rekkefølgen ved loddtrekning.c) Utjevningsmandat nr. 1 tildeles det partiet og det valgdistriktet som etter beregningen foran har den største kvotienten. Utjevningsmandat nr. 2 tildeles det partiet og det valgdistriktet som har den nest største kvotienten, osv.d) Når et valgdistrikt er blitt tildelt et utjevningsmandat, kommer det ikke i	
--	--	--	--

		<p>betraktning ved de videre beregningene. Når et parti har fått det antall utjevningsmandater det skal ha i henhold til fordelingen etter annet ledd, kommer partiet ikke i betraktning ved de videre beregningene. Fordelingen fortsetter for de øvrige valgdistriktene og de øvrige partiene inntil samtlige utjevningsmandater er fordelt.</p>	
<p>§11-7 Kåring av kandidater til utjevningsmandater ved stortingsvalg</p>	Valgoppgjør	<p>Når det er avgjort hvilke partilister som får utjevningsmandater, skal riksvalegstyret utpeke listenes utjevningsrepresentanter og samtlige vararepresentanter. Ved dette oppgjøret ser en bort fra de som allerede er valgt som distriktsrepresentanter, og kårer kandidatene i fortsatt rekkefølge i henhold til § 11-5. Kandidater som ikke er valgbare, settes ut av betraktning.</p>	<p>Løsningen legger til rette for kandidat kåring av utjevningsmandater. Dette beregnes når alle fylkeskommuner er ferdig med sin optelling og det er foretatt valgoppgjør for alle fylker.</p>
<p>§11-10 Mandatfordeling og kandidat kåring ved fylkestingsvalg</p>	Valgoppgjør	<p>(1) Fylkesvalgstyret skal foreta valgoppgjør ved fylkestingsvalg. Mandatfordelingen skjer i henhold til St. Laguës modifiserte metode etter § 11-4.</p> <p>(2) Når det er avgjort hvor mange mandater en valgliste skal ha, fordeler fylkesvalgstyret representantplassene til kandidatene på listen. Kandidater som ikke er valgbare settes ut av betraktning. Kandidater på listen som har oppnådd et personlig stemmetall på minst åtte prosent av listens stemmetall, kåres i rekkefølge etter antall mottatte personlige stemmer. Øvrige kandidater kåres på grunnlag av deres rekkefølge på listen.</p> <p>(3) Hver liste skal så vidt mulig tildeles så mange vararepresentanter som den får representanter, med tillegg av tre. Kandidatene til</p>	<p>Løsningen legger til rette for at valgoppgjør med mandatfordeling og kandidat kåring ved fylkestingsvalg beregnes i henhold til St. Laguës modifiserte metode. Løsningen konfigureres med en sperregrense på 8% ved kandidat kåring og kontrollerer dermed at kandidater på lister til fylkestingsvalget som oppnår et personlig stemmetall på minst åtte prosent av listens stemmetall, kåres i rekkefølge etter antall mottatte personlige stemmer. Kandidat kåringen tar også høyde for beregning av vararepresentanter.</p> <p>Løsningen legger til rette for en fordeling av eventuelt overskytende antall mandater mellom de øvrige listene i valgdistriktet, dersom en valgliste skulle få flere mandater enn det er valgbare kandidater på listen.</p>

		<p>vararepresentantplassene fordeles på samme måte som representantene etter annet ledd.</p> <p>(4) Dersom en valgliste får flere mandater enn det er valgbare kandidater på listen, fordeles det overskytende antall mandater mellom de øvrige listene i henhold til regelen i første ledd.</p>	
<p>§11-12 Mandatfordeling og kandidatføring ved kommunestyrevalg</p>	<p>Valgoppgjør</p>	<p>(1) Valgstyret skal foreta valgoppgjør ved kommunestyrevalg. Listestemmetallet skal legges til grunn for mandatfordelingen som skjer i henhold til St. Laguës modifiserte metode etter § 11-4.</p> <p>(2) Når det er avgjort hvor mange mandater en valgliste skal ha, fordeler valgstyret representantplassene til kandidatene på listen. Kandidater som ikke er valgbare, settes ut av betraktning. Kandidater som er satt opp med uthevet skrift, gis det stemmetillegg de har krav på i henhold til § 6-2 tredje ledd, før de personlige stemmer velgerne har gitt til kandidatene telles opp. Deretter kåres kandidatene i rekkefølge etter antall mottatte personlige stemmer. Har flere kandidater fått like mange stemmer, eller ingen stemmer, er rekkefølgen på listen avgjørende.</p> <p>(3) Hver liste skal så vidt mulig tildeles så mange vararepresentanter som den får representanter, med tillegg av tre. Kandidatene til vararepresentantplassene fordeles på samme måte som representantene etter annet ledd.</p> <p>(4) Dersom en valgliste får flere mandater enn det er valgbare kandidater på listen, fordeles det overskytende antall mandater mellom de øvrige</p>	<p>Løsningen legger til rette for at valgoppgjør med mandatfordeling og kandidatføring ved kommunestyrevalg beregnes i henhold til St. Laguës modifiserte metode.</p> <p>Løsningen tar i betraktning kandidater som er gitt stemmetillegg og personstemmer når kandidatføringen foretas. Føringsregelen tar også høyde for beregning av vararepresentanter.</p> <p>Løsningen legger til rette for en fordeling av eventuelt overskytende antall mandater mellom de øvrige listene i valgdistriktet, dersom en valgliste skulle få flere mandater enn det er valgbare kandidater på listen.</p>

		listene i henhold til regelen i første ledd.	
--	--	--	--

3.3 Valgforskriften

Paragraf	Fase	Krav/ føring	Tiltak for å imøtekomme krav
§ 2. Oppdatering av manntallet	Forberedelser	(3) Valgstyret sørger for at norske statsborgere som har bodd i utlandet i mer enn 10 år og som søker innen tirsdag etter valgdagen kl. 17.00 i henhold til § 1 bokstav c, føres inn i manntallet manuelt.	Løsningen legger til rette for at brukerne manuelt kan føre inn velgere inn i kommunenes manntall etter søknad fra velgere som har bodd i utlandet i mer enn 10 år.
§ 3. Tilgang til manntallseksemplar		(1) Alle som stiller liste ved valget har uten omkostninger rett til ett papireksempplar av manntallet for valgkretsen. Krav om manntallseksemplar må fremsettes for valgstyret i vedkommende kommune(r) innen den frist valgstyret har satt. (2) Forslagsstillerne kan få tilgang til flere manntallseksemplarer og også oppgaver over bestemte grupper av velgere, dersom de selv bærer de ekstra omkostningene knyttet til dette.	Løsningen legger til rette for at man kan hente ut en rapport fra systemet som inneholder en kopi av manntallet som kan distribueres til de som stiller liste ved valget. Løsningen legger også til rette for at man kan hente ut uttrekk fra manntallet med informasjon om bestemte grupper av velgere.
§ 4. Utleggingsmanntallet	Forberedelser	Manntallet som legges ut etter valgloven § 2-6 skal kun inneholde navn, adresse, fødselsdato og ev. manntallsnummer og kretsopplysninger til de manntallsførte.	Løsningen legger til rette for at brukerne kan hente ut en rapport fra systemet som inneholder utleggingsmanntallet. Rapporten ivaretar forskriftenes krav til hvilket innhold som skal være i utleggingsmanntallet.
§ 5. Uttrekk av folkeregisteret til testformål	Forberedelser	Etter bestilling fra departementet skal folkeregistermyndigheten overføre manntall basert på stemmerettsvilkår til bruk for testformål.	Løsningen legger til rette for import av fil fra folkeregistermyndigheten
§ 17. Opplysninger om kandidatene	Forberedelser	(1) Dersom opplysning om kandidatenes stilling og/eller bosted påføres listeforslaget, skal dette gjøres for alle kandidatene på listen. (2) Dersom det på felleslister opplyses om de enkelte kandidatenes tilhørighet i forhold til de ulike	Løsningen legger til rette for at man ved behandling av listeforslag skal kunne legge til stilling og bosted knyttet til hver enkelt kandidat. Dette blir gjenspeilet på stemmeseddelen. Løsningen legger også til rette for at man kan føre

		gruppene som står bak forslaget, skal dette gjøres for alle kandidatene på listen.	på hvilken tilhørighet hver enkelte kandidat har dersom det dreier seg om en fellesliste.
§ 19.Krav til stemmesedler med kandidatnavn	Forberedelser	(3) Stemmeseddelen skal inneholde: a) opplysning om hvilket valg stemmeseddelen gjelder for. b) overskrift som viser hvilket parti eller gruppe listen utgår fra. Overskriften skal trykkes i skriftstørrelse minimum 20 punkt. c) fornavn, etternavn og fødselsår på kandidatene som stiller til valg på listen. Opplysning om kandidatenes stilling og/eller bosted kan påføres stemmeseddelen. Dette skal gjøres hvis det er nødvendig for å unngå forveksling av kandidatene på listen. På felleslister kan det opplyses om de enkelte kandidatenes tilhørighet til de ulike gruppene som står bak forslaget. Dersom slike opplysninger påføres stemmeseddelen, skal dette gjøres for alle kandidatene på listen.	Løsningen legger til rette for at grunnlag for trykking av stemmesedler hentes ut fra systemet. Grunnlaget til trykking av stemmesedler inneholder: <ul style="list-style-type: none"> - opplysning om hvilket valg stemmeseddelen gjelder - overskrift som viser hvilket parti eller gruppe som stiller til valg - fornavn, etternavn og fødselsår på kandidatene knyttet til listen - eventuelt stilling og/ eller bosted knyttet til kandidatene på listen.
§ 22.Produksjon, utsendelse og bruk av valgkort	Stemmegivning	(4) Dersom en velger som avgir forhåndsstemme som skal legges i stemmesedelkonvolutt ikke har med seg valgkort, skal stemmemottaker innenriks (unntatt på Svalbard og Jan Mayen) skrive ut valgkort til velgeren. (6) Valgstyret plikter, på den måte og innen den frist departementet fastsetter, å opplyse om følgende: a) valgstyrets adresse, b) valglokalenes navn, adresse og åpningstid på valgdagen(e) og c) opplysninger angående kommunens manntall, som f.eks. rodeinndeling.	Løsningen legger til rette for at man kan skrive ut valgkort til velgere. Løsningen legger også til rette for at hver kommune legger inn informasjon i systemet i henhold til §22 (6) i forskrift, og at denne informasjonen danner grunnlaget for informasjon på valgkortet.
§ 23.Utforming av valgkort	Forberedelser	(1) Følgende opplysninger skal fremgå av valgkort	Løsningen legger til rette for at hver kommune

		<p>som blir sendt ut etter valgloven § 2-3:</p> <ol style="list-style-type: none"> hvilket valg og år det gjelder for velgers navn, adresse og fødselsår, navn og adresse til valgstyret i den kommunen velgeren er manntallsført, krets, rode, side, linje, manntallsnummer og kommunenummer, adresse og åpningstid til valglokalet på valgdagen(e) og felt hvor stemmemottaker skal påføre tid og sted for stemmegivningen samt signere for stemmemottaket. <p>På valgkortet skal det opplyses om at velger må vise legitimasjon for å få avgi stemme. På valgkortets bakside påføres generell informasjon om valget. På valgkortet er det i tillegg et felt på 150 tegn hvor valgstyret kan bestemme at også annen informasjon skal påføres.</p> <p>(2) Valgkort som stemmemottaker skriver ut til velgeren i forbindelse med forhåndsstemmegivningen når stemmen skal legges i en stemmesedelkonvolutt, skal inneholde følgende opplysninger:</p> <ol style="list-style-type: none"> hvilket valg og år det gjelder for, informasjon som entydig identifiserer velgeren, navn og adresse til valgstyret i den kommunen velgeren er manntallsført og tid og sted for stemmegivningen samt stemmemottakerens signatur. <p>(3) Navn og adresse til valgstyret i den kommunen</p>	<p>legger inn informasjon knyttet til valggjennomføringen i sin kommune i henhold til krav i §23 (1), (2) og (3) i forskrift. Denne informasjonen danner grunnlaget for hvordan valget blir gjennomført for vedkommende kommune i systemet. Denne informasjonen til igjen danne grunnlaget for informasjon på valgkortet.</p>
--	--	---	---

		velgeren er manntallsført samt opplysninger som identifiserer velgeren (unntatt velgerens fødselsnummer og adresse) skal være synlige i vinduet på omslagskonvolutt. Andre opplysninger skal ikke være synlige i vinduet på konvolutt.	
§ 24a.Forhåndsstemmegivning innenriks i perioden 1. juli til 9. august	Stemmegivning	(4) Velger skal ikke legge stemmeseddelen i urnen. Etter at stemmeseddelen er stemplet legger velgeren denne selv i en stemmesedelkonvolutt og limer denne igjen. Stemmemottakeren underskriver på valgkortet og påfører tid og sted for stemmegivningen. Stemmemottaker legger stemmesedelkonvolutt sammen med valgkortet i en omslagskonvolutt som limes igjen. Velgeren legger omslagskonvolutt i en urne.	Løsningen legger til rette for at man ved mottak av forhåndsstemmegivninger avgitt mellom 1. juli og 9. august (tidligstemmer) ved bruk av omslagskonvolutt kan registrere disse inn i systemet. Ved registrering tildeles stemmegivningen et løpenummer. Stemmegivningen må deretter prøves mot manntallet for å kontrollere at velgere oppfyller lovens krav til godkjenning av stemmegivning.
§ 25a.Begrensning i adgangen til å oppnevne valgfunksjonære	Forberedelser Stemmegivning	Kandidat som er oppført på valgliste ved kommunestyrevalget, kan ikke oppnevnes til valgfunksjonær i valglokalene ved forhåndsstemmegivningen i vedkommende kommune. Kandidat som er oppført på valgliste ved stortingsvalget eller fylkestingsvalget, kan ikke oppnevnes til valgfunksjonær i valglokalene ved forhåndsstemmegivningen i kommunene i vedkommende fylke.	Løsningen legger til rette for kontroll mellom brukere av systemet og kandidater som er ført opp på listeforslag. Kontrollen gjøres ved alle typer valg og tar hensyn til hvorvidt en kandidat er knyttet til en kommune eller et fylke som valgdistrikt.
§ 27.Fremgangsmåten ved forhåndsstemmegivningen. Forsendelse	Stemmegivning	(1) Stemmemottakeren skal vise velgeren til det sted der stemmesedlene er utlagt før det tas stilling til videre fremgangsmåte etter valgloven § 8-4. (2) Velger med stemmerett i en annen valgkrets enn der stemme avgis skal få utlevert en avkryssingsstemmesedel med navnene til de registrerte politiske partiene. (3) Benyttes stemmesedelkonvolutt innenriks, skal	Løsningen legger til rette for at man ved mottak av forhåndsstemmegivninger avgitt ved bruk av omslagskonvolutt og som er avgitt <ul style="list-style-type: none"> - i annen kommune - ved ambulerende stemmegivning - utenriks kan registreres inn i systemet. Løsningen skiller mellom disse ulike stemmetypene. Ved registrering tildeles stemmegivningen et løpenummer.

		<p>stemmemottakeren underskrive på valgkortet og påføre tid og sted for stemmegivningen. Stemmemottaker legger stemmeseddelkonvolutt sammen med valgkortet i en omslagskonvolutt som limes igjen. Velgeren legger omslagskonvolutt i en urne.</p> <p>(4) Velgere som ikke er innført i vedkommende del av manntallet eller som allerede er krysset av i manntallet, skal ikke legge stemmeseddelen i urnen. Etter at stemmeseddelen er stemplet legger velgeren denne selv i en stemmeseddelkonvolutt og limer denne igjen. Stemmemottaker legger stemmeseddelkonvolutt sammen med valgkortet i en omslagskonvolutt som limes igjen. Velgeren legger omslagskonvolutt i en urne.</p> <p>(5) Ved ambulerende stemmegivning, stemmegivning på pasientrom og i trygde- og omsorgsboliger, skal velgeren få utlevert en stemmeseddel for hver gruppe som stiller liste ved valget. De utleverte stemmesedlene skal legges tilbake i en konvolutt som limes igjen. Velger kan beholde konvolutt med de resterende stemmesedler eller gi denne til stemmemottaker. Stemmemottaker skal sørge for å destruere denne på en betryggende måte.</p> <p>(6) Avgis stemmen utenriks, på Svalbard eller Jan Mayen skal stemmemottakeren legge stemmeseddelkonvolutt i en omslagskonvolutt og lime denne igjen i velgerens påsyn. Stemmemottakeren skal deretter påføre omslagskonvolutt følgende opplysninger:</p>	<p>Stemmegivningen må deretter prøves mot manntallet for å kontrollere at velgere oppfyller lovens krav til godkjenning av stemmegivning.</p>
--	--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> a) valgstyrets navn og adresse, b) velgerens navn og fødselsnummer, c) velgerens adresse på hjemstedet 30. juni i valgåret, eventuelt siste adresse i Norge dersom velgeren har meldt flytting til utlandet, og d) tid og sted for stemmegivningen. <p>Stemmemottakeren og velgeren skriver deretter under på omslagskonvolutten.</p>	
§ 27a. Beredskapsrutine ved forhåndsstemmegivningen	Stemmegivning	<p>(2) Velger skal ikke legge stemmeseddel direkte i urnen, men i en egen beredskapskonvolutt, jf. valgloven § 8-4 (3). Velgeren legger beredskapskonvolutten i en urne.</p> <p>(4) Når beredskapssituasjonen opphører skal beredskapskonvoluttene leveres valgstyret for godkjenning.</p>	<p>Løsningen legger til rette for at man ved mottak av stemmegivninger i en beredskapssituasjon og ved bruk av beredskapskonvolutter, registrere disse inn i systemet når beredskapssituasjonen opphører.</p> <p>Ved registrering tildeles stemmegivningen et løpenummer. Stemmegivningen må deretter prøves mot manntallet for å kontrollere at velgere oppfyller lovens krav til godkjenning av stemmegivning.</p>
§ 28. Brevstemmegivning utenriks	Stemmegivning	<p>(1) Velgeren skal legge stemmeseddelen i en stemmeseddelkonvolutt. Ved kommunestyrevalg og fylkestingsvalg brukes samme stemmeseddelkonvolutt til begge valg.</p> <p>(2) Stemmeseddelkonvolutten skal legges i en omslagskonvolutt som limes igjen.</p> <p>(3) Velgeren påfører omslagskonvolutten følgende opplysninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) valgstyrets navn og adresse, b) navn og fødselsnummer, c) adresse på hjemstedet 30. juni i valgåret, eventuelt siste adresse i Norge dersom 	<p>Løsningen legger til rette for at man ved mottak av stemmegivninger per post (brevstemme), registrere disse inn i systemet.</p> <p>Ved registrering tildeles stemmegivningen et løpenummer. Stemmegivningen må deretter prøves mot manntallet for å kontrollere at velgere oppfyller lovens krav til godkjenning av stemmegivning.</p>

		<p>velgeren har meldt flytting til utlandet, og</p> <p>d) tid og sted for stemmegivningen.</p> <p>(4) Velgeren skal skrive under på omslagskonvolutten.</p>	
§ 31. Bruk av særskilt omslag	Stemmegivning	<p>Velgere som ikke er innført i vedkommende del av manntallet eller som allerede er krysset av i manntallet, skal ikke legge stemmeseddelen i urnen. Etter at stemmeseddelen er stemplet, skal velgeren legge den i en stemmeseddelkonvolutt og lime denne igjen. Stemmestyret skal legge stemmegivningen i et særskilt omslag, klebe det igjen og skrive velgerens navn, adresse og fødselsdato utenpå.</p>	<p>Løsningen legger til rette for at man ved mottak av stemmegivninger avgitt i omslagskonvolutt på valgting (fremmedstemme/ særskilt omslag) kan registrere disse inn i systemet.</p> <p>Løsningen skiller mellom disse ulike stemmetypene. Ved registrering tildeles stemmegivningen et løpenummer. Stemmegivningen må deretter prøves mot manntallet for å kontrollere at velgere oppfyller lovens krav til godkjenning av stemmegivning.</p>
§ 31a. Beredskapsrutine ved stemmegivningen	Stemmegivning	<p>(2) Velger skal ikke legge stemmeseddel direkte i urnen, men i en egen beredskapskonvolutt, jf. valgloven § 9-5a (4). Velgeren legger beredskapskonvolutten i en urne.</p> <p>(4) Når beredskapssituasjonen opphører skal beredskapskonvoluttene leveres valgstyret for godkjenning. I kommuner med todagersvalg skal eventuelle beredskapsstemmer mottatt på søndag behandles og krysses av i det elektroniske manntallet før valglokalene åpner på mandag.</p>	<p>Løsningen legger til rette for at man ved mottak av stemmegivninger i en beredskapssituasjon og ved bruk av beredskapskonvolutter, registrere disse inn i systemet når beredskapssituasjonen opphører.</p> <p>Ved registrering tildeles stemmegivningen et løpenummer. Stemmegivningen må deretter prøves mot manntallet for å kontrollere at velgere oppfyller lovens krav til godkjenning av stemmegivning.</p>
§ 37. Foreløpig opptelling av forhåndsstemmegivninger	Opptelling	<p>Valgstyret skal holde et visst antall forhåndsstemmegivninger utenfor den foreløpige opptellingen og blande disse sammen med forhåndsstemmegivninger som kommer inn etter at den foreløpige opptellingen er begynt.</p>	<p>Løsningen legger til rette for at kommuner må angi i systemet hvor mange forhåndsstemmegivninger som er holdt utenfor den foreløpige opptellingen. I løsningen blir dette omtalt som «lagt til side». Løsningen legger videre til rette for at disse stemmegivningene skal telles sammen med sent innkomne forhåndsstemmegivninger.</p>

§ 41.Fastsetting av formular	Opptelling	Departementet fastsetter formularer der administrative forhold, mottak og behandling av stemmegivninger og stemmesedler, opptelling, valgoppgjør og kontroll skal protokolleres. Valgmyndighetene er forpliktet til å benytte fastsatte formularer.	Løsningen legger til rette for at korrekt formular for protokollering av valg som fastsettes av valgmyndighetene er implementert i systemet.
--	------------	---	--

3.4 Forskrift om valg til Sametinget

Paragraf	Fase	Krav/ føring	Tiltak for å imøtekomme krav
§ 8.Utlegging av Sametingets valgmanntall	Forberedelser	(1) Samevalgstyret skal legge Sametingets valgmanntall ut til offentlig ettersyn så snart det lar seg gjøre. Valgmanntallet skal ligge ute til og med valgdagen i det året det er valg til Sametinget og i det året det er valg til kommunestyre og fylkesting.	Løsningen legger til rette for at man kan hente ut utleggingsmanntall for sametingsvalget i form av en rapport i PDF som kan benyttes til offentlig ettersyn.
§ 12.Tilgang til valgmanntallseksemplar	Forberedelser	(1) Alle som stiller liste ved valget har uten omkostninger rett til ett eksemplar av valgmanntallet. Krav om valgmanntallseksemplarer må fremsettes for Sametinget innen den frist Sametinget har satt. (2) Forslagstillerne kan få tilgang til flere valgmanntallseksemplarer og oppgaver over bestemte grupper av velgere, dersom de selv bærer de ekstra omkostningene knyttet til dette.	Løsningen legger til rette for at Sametinget kan hente ut eksemplarer av valgmanntallet i form av en rapport i PDF som kan gis til alle som stiller liste ved valget. Løsningen legger også til rette for at man kan hente ut manntallsinformasjon om bestemte grupper av velgere.
§ 13.Valgkort	Forberedelser	Sametinget utsteder valgkort til alle stemmeberettigede som er innført i Sametingets valgmanntall og som har bostedsadresse innenriks (unntatt Svalbard og Jan Mayen). Valgkortet må inneholde opplysninger om til hvilket valgstyre eller opptellingsvalgstyre forhåndsstemmegivningen skal sendes.	Løsningen legger til rette for at valgstyre og opptellingsvalgstyre legger inn informasjon som danner grunnlag for produksjon av valgkortet, herunder informasjon om til hvilket valgstyre eller opptellingsvalgstyre forhåndsstemmegivningen skal sendes.
§ 28.Krav til listeforslaget	Forberedelser	(2) Listeforslaget må oppfylle følgende vilkår: a) Listeforslaget må angi at det gjelder	Løsningen legger til rette for behandling av innkomne listeforslag i henhold til krav i forskrift.

		<p>sametingsvalget.</p> <p>b) Listeforslaget må ha en overskrift som angir det parti eller den gruppe som har fremsatt forslaget, og hvilken valgkrets det gjelder. Hvis listeforslaget er satt frem av en organisasjon som er registrert hos Sametinget, skal overskriften være enslydende med det registrerte navnet. Overskriften må ellers ikke kunne forveksles med navnet på et registrert politisk parti, registrert samepolitisk organisasjon eller med overskriften på andre listeforslag i valgkretsen.</p> <p>c) Listeforslaget fra valgkretser som skal ha to til fire mandater skal være utfylt med ni kandidater som er valgbare i kretsen. Dersom valgkretsen skal ha fem eller flere mandater, skal antallet kandidater på listen være minst ni eller inntil det dobbelte av det samlede antall mandater i kretsen. Sametinget kan bestemme at hvert kjønn skal være representert med minst 40 prosent blant de foreslåtte kandidatene på hver liste. Slikt vedtak må være truffet senest 15. desember året før valgåret. Kandidatene må ikke være felles med kandidater på andre listeforslag som gjelder sametingsvalget. Kandidatene skal være oppført med fornavn, etternavn og fødselsår. Opplysning om kandidatenes stilling eller bosted kan påføres. Dette skal gjøres hvis det er nødvendig for å unngå forveksling av kandidatene på listen. Dersom opplysning om kandidatenes stilling og/eller</p>	<p>Løsningen legger til rette for kontroll av listeforslag i henhold til valglovens krav om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kandidater må ikke være felles med kandidater på andre listeforslag som gjelder samme valg i samme valgdistrikt - Opplysning om kandidatenes stilling eller bosted kan påføres - Listeforslaget må være underskrevet av et visst antall personer <p>Det må inneholde navn på en tillitsvalgt og en vararepresentant blant dem som har skrevet under på listeforslaget</p>
--	--	--	--

		<p>bosted påføres listeforslaget, skal dette gjøres for alle kandidatene på listen. På fellelister kan forslagstillerne opplyse om de enkelte kandidatenes tilhørighet i forhold til de ulike gruppene som står bak forslaget.</p> <p>d) Listeforslaget må være underskrevet av minst 30 personer som er innført i valgmannallet i kretsen. Utgår listeforslaget fra en organisasjon som er registrert hos Sametinget, og som ved forrige sametingsvalg fikk en oppslutning på minst 60 stemmer i en valgkrets eller minst 200 stemmer i hele landet, er det tilstrekkelig at listeforslaget er underskrevet av minst to av styremedlemmene i organisasjonens lokalavdeling i valgkretsen. Det samme gjelder for organisasjoner som er blitt registrert hos Sametinget etter forrige sametingsvalg. Hvis en registrert organisasjon stiller listeforslag sammen med en uregistrert gruppe, gjelder likevel første punktum. Underskriftene på andre listeforslag enn de som går inn under annet og tredje punktum skal være skrift på papir.</p> <p>e) Listeforslaget må inneholde navn på en tillitsvalgt og en vararepresentant blant dem som har skrevet under på listeforslaget. Disse skal ha myndighet til å forhandle med Sametingets valgmennd om endringer på listeforslaget. Når et listeforslag fra en registrert organisasjon er underskrevet av to av lokalavdelingens styremedlemmer, anses disse å være tillitsvalgt og vararepresentant. Når et listeforslag som ikke omfattes av</p>	
--	--	--	--

		<p>f) Listeforslaget bør inneholde navn på et visst antall personer blant dem som har underskrevet på listeforslaget, som skal fungere som tillitsutvalg med myndighet til å trekke listeforslaget tilbake. Når et listeforslag utgår fra en registrert organisasjon, anses lokalavdelingens styre å utgjøre tillitsutvalget. På andre listeforslag anses de fem øverste underskriverne å utgjøre tillitsutvalget og de tre neste vararepresentanter.</p>	
§ 32.Behandling av listeforslagene. Godkjenning av valglistene	Forberedelser	(4) Valgnevnda skal underrette samtlige kandidater på listeforslagene om at de er satt opp på listeforslag og opplyse om adgangen til å søke om fritak. En underskriver eller en kandidat som står på flere listeforslag, skal gis pålegg om å melde fra innen en bestemt frist hvilket forslag vedkommende vil stå på. Ellers settes vedkommende opp på det listeforslaget som ble innlevert først.	Løsningen legger til rette for at man kan hente ut en liste over godkjente listeforslag med kandidater som kan brukes som underlag til å tilskrive alle kandidater.
§ 35.Trykking av stemmesedler	Forberedelser	Sametingets valgnevnd sørger for at det blir trykt stemmesedler for alle godkjente valglister i alle valgkretsene før forhåndsstemmegivningen starter 10. august innenriks.	Behandling av listeforslag i løsningen danner grunnlaget for trykking av stemmesedler. Man kan hente ut underlag til trykking direkte fra løsningen.
§ 39.Velgernes adgang til å endre på stemmesedlene	Forberedelser Valgoppgjør	(1) Velgeren kan ved valg til Sametinget endre rekkefølgen kandidatene er satt opp i på stemmeseddelen ved å skrive inn ønsket kandidatnummer foran kandidatens navn. Velgerens adgang til å rette gjelder kun de fem øverste kandidatene på stemmeseddelen, eller det	Løsningen legger til rette for at man ved oppsett av det aktuelle valget legger inn regler som skal være gjeldende ved behandling av listeforslag, opptelling og valgoppgjør. Oppsettet legger føringer for hvordan

		<p>samlede antallet mandater som skal velges i kretsen, hvis dette tallet overstiger fem.</p> <p>(2) Andre endringer på stemmeseddelen teller ikke med i valgoppgjøret.</p>	<p>stemmesedlene blir utformet, hvordan rettelser på stemmesedler blir registrert inn i systemet, og til slutt hvordan registrerte rettelser på stemmesedlene påvirker valgoppgjøret.</p>
§ 50. Stemmegivningen i valglokalet	Stemmegivning	<p>(2) Stemmestyret setter et kryss i valgmanntallet ved velgerens navn. Velgere som er ukjent for stemmemottaker, skal legitimere seg. Velgeren får deretter utlevert en stemmeseddelkonvolutt og blir vist til et stemmeavlukke.</p>	<p>Løsningen legger til rette for at kommuner med mer enn 30 innført i Sametingets valgmanntall skal kunne hentet ut avkryssingsmanntallet i form av en rapport som skal benyttes på valgtinget.</p>
§ 56. Godkjenning av stemmegivning avgitt på forhånd	Stemmegivning	<p>(1) En forhåndsstemmegivning skal godkjennes dersom</p> <ol style="list-style-type: none"> velgeren er innført i Sametingets valgmanntall i kommunen, stemmegivningen inneholder tilstrekkelige opplysninger til å fastslå hvem velgeren er, stemmegivningen er avgitt til rett tid, stemmegivningen er avgitt til rett stemmemottaker, med mindre den er avgitt som brevstemme, omslagskonvoluttene ikke er åpnet eller forsøkt åpnet, velgeren ikke har avgitt godkjent stemmegivning, og stemmegivningen er kommet inn til samevalgstyret innen kl. 17 dagen etter valgdagen. <p>Stemmegivninger avgitt i kommuner med færre enn 30 manntallsførte må ha kommet inn til opptellingsvalgstyret i kretsen innen kl. 17 dagen etter valgdagen.</p> <p>(2) Velgerens stemmegivning er godkjent når</p>	<p>I løsningen kan brukerne ved prøving av stemmegivninger i konvolutt avvise og forkaste stemmegivninger som ikke oppfyller lovens krav. Ved forkastelse av en stemmegivning blir stemmegivningen tildelt en forkastelsesgrunn som er hjemlet i valgloven og som blir gjenspeilet i valgstyrets møtebok. Møteboken er rapport som hentes ut fra systemet i PFD-format.</p> <p>Løsningen legger til rette for at stemmegivninger avgitt ved bruk av stemmeseddelkonvolutt godkjennes dersom vilkårene for godkjenning i henhold til lov er innfridd. Det vil da bli satt et elektronisk kryss i manntallet ved vedkommende velger. En godkjent stemmegivning avgitt i forhåndsstemmeperioden vil gjenspeiles i avkryssingsmanntallet på papir som hentes ut fra systemet.</p> <p>Løsningen har sperre for at det ikke er mulig å registrere ordinære forhåndsstemmer på valgdagen, og legger til rette for at alle forhåndsstemmegivninger som er avgitt ved bruk av stemmeseddelkonvolutt skal være ferdig prøvd før</p>

		vedkommende er krysset av i valgmanntallet. (3) Forhåndsstemmegivningene skal godkjennes før valgdagen i den utstrekning det er mulig.	valgdagen begynner.
§ 57. Godkjenning av stemmegivning avgitt på valgtinget	Stemmegivning	(1) En stemmegivning avgitt på valgtinget skal godkjennes dersom a) velgeren er innført i Sametingets valgmanntall i kommunen, b) velgeren har fått anledning til å avgi stemme, c) velgeren hadde rett til å stemme, og d) velgeren ikke allerede har avgitt godkjent stemmegivning. (2) Velgerens stemmegivning er godkjent når vedkommende er krysset av i valgmanntallet.	I løsningen kan at brukerne ved prøving av stemmegivninger i konvolutt avvise og forkaste stemmegivninger som ikke oppfyller lovens krav. Ved forkastelse av en stemmegivning blir stemmegivningen tildelt en forkastelsesgrunn som er hjemlet i valgloven og som blir gjenspeilet i valgstyrets møtebok. Møteboken er en rapport som hentes ut fra systemet i PFD-format. Løsningen legger til rette for at stemmegivninger avgitt ved bruk av stemmeseddelkonvolutt godkjennes dersom vilkårene for godkjenning i henhold til lov er innfridd. Det vil da bli satt et elektronisk kryss i manntallet ved vedkommende velger.
§ 62. Ansvar for opptelling og valgoppgjør	Opptelling	(1) Samevalgstyret i kommunen er ansvarlig for foreløpig opptelling av forhåndsstemmer og valgtingsstemmer i kommuner med 30 eller flere personer i Sametingets valgmanntall. (2) Opptellingsvalgstyret er ansvarlig for foreløpig og endelig opptelling av forhåndsstemmer i kommuner med færre enn 30 i valgmanntallet, og endelig opptelling av forhåndsstemmer og valgtingsstemmer i kommuner med 30 eller flere manntallsførte. Opptellingsvalgstyrene skal forestå valgoppgjør for samtlige valgkretser.	Løsningen legger til rette for at samevalgstyret i kommuner med 30 eller flere personer i Sametingets valgmanntall kan foreta foreløpig opptelling av forhåndsstemmer og valgtingsstemmer. Løsningen legger også til rette for at opptellingsvalgstyret har tilgang til å registrere stemmegivninger til velgere i kommuner med færre enn 30 i valgmanntallet, og kan foreta foreløpig og endelig opptelling av forhåndsstemmer samlet for disse kommunene. Videre legger løsningen til rette for at det blir foretatt et valgoppgjør per valgkrets.
§ 64. Prinsipper for opptellingen	Opptelling	(1) Stemmesedlene skal telles opp i to omganger, ved en foreløpig og en endelig opptelling.	Løsningen legger til rette for at alle stemmesedler telles to ganger og at stemmer avgitt på forhånd og

		<p>(2) Opptellingen foretas særskilt for stemmer avgitt på forhånd og stemmer avgitt på valgtinget.</p> <p>(4) Hver listes foreløpige stemmetall finnes ved å telle hvor mange stemmesedler som er avgitt til hver liste.</p>	stemmer avgitt på valgting telles hver for seg.
§ 65.Foreløpig opptelling. Rapportering av foreløpige resultater	Opptelling	<p>(1) Foreløpig opptelling av stemmesedler avgitt på forhånd skal starte senest fire timer før stemmegivningen er avsluttet ved samtlige stemmesteder i valgkretsen, dersom dette kan skje uten å stride mot prinsippet om hemmelig valg. I motsatt fall skal den skje så snart samtlige forhåndsstemmegivninger er mottatt på opptellingsstedet. Samevalgstyret og opptellingsvalgstyret skal holde et visst antall stemmegivninger utenfor den foreløpige opptellingen og blande disse sammen med forhåndsstemmegivninger som kommer inn etter at den foreløpige opptellingen er begynt.</p> <p>(3) Stemmesedler det er tvil om kan godkjennes, legges til side og holdes utenfor opptellingen.</p> <p>(4) Hver listes foreløpige stemmetall finnes ved å telle hvor mange stemmesedler som er avgitt til hver liste.</p> <p>(5) I kommuner med 30 eller flere personer i Sametingets valgmanntall skal samevalgstyret så snart opptellingen er avsluttet, innrapportere det foreløpige resultatet til opptellingsvalgstyret i kretsen.</p>	<p>Løsningen legger til rette for at samevalgstyret legger til side et visst antall forhåndsstemmegivninger som skal blandes sammen med forhåndsstemmegivninger som kommer inn etter at den foreløpige opptellingen er påbegynt.</p> <p>Videre legger løsningen til rette for at stemmesedler det er tvil om kan godkjennes, også legges til side og holdes utenfor opptellingen. Dette kalles «tvilsomme stemmesedler».</p> <p>Løsningen legger også til rette for at den foreløpige opptellingen gjøres ved å telle hvor mange stemmesedler hver liste har fått i hver enkelt kommune.</p> <p>Løsningen legger til rette for direkte rapportering av valgresultater fra samevalgstyret i kommuner med 30 eller flere personer i Sametingets valgmanntall til opptellingsvalgstyret i den aktuelle kretsen.</p>
§ 66.Endelig opptelling	Opptelling	<p>(1) Endelig opptelling skjer hos opptellingsvalgstyret. Opptellingen og valgoppgjøret skjer samlet for hele kretsen. Dersom opptellingsvalgstyret finner feil ved</p>	Løsningen legger til rette for at det kun er opptellingsvalgstyret som har anledning til å foreta endelig opptelling og valgoppgjør for alle

		<p>samevalgstyrets avgjørelser om å godkjenne eller forkaste stemmegivninger eller stemmesedler, eller feil i samevalgstyrets opptelling, skal feilene rettes.</p> <p>(2) Stemmesedlene fra den foreløpige opptellingen skal telles på nytt. Opptellingsvalgstyret avgjør om stemmesedler som ikke ble tatt med i den foreløpige opptellingen, skal godkjennes. Godkjente stemmesedler blant disse skal telles sammen med de øvrige stemmesedlene.</p> <p>(3) Hver listes stemmetall finnes ved å telle hvor mange stemmesedler som er avgitt til hver liste.</p>	<p>kommuner i valgkretsen.</p> <p>Løsningen tar hensyn til at stemmesedler som ble lagt til side i den foreløpige tellingen (tvilsomme stemmesedler) telles sammen med de øvrige stemmesedlene i den endelige tellingen.</p> <p>Løsningen legger også til rette for at antallet stemmesedler som er avgitt til hver liste danner grunnlaget for hver listes stemmetall.</p>
<p>§ 67. Protokollering. Fastsetting av formular</p>	Opptelling	<p>(1) Stemmestyret skal føre protokoll i forbindelse med gjennomføringen av valgetinget.</p> <p>(2) Samevalgstyret skal føre protokoll i forbindelse med forberedelser og gjennomføring av valg.</p> <p>(3) Opptellingsvalgstyret skal føre protokoll i forbindelse med opptelling og valgoppgjør.</p> <p>(4) Departementet fastsetter formularer, der administrative forhold, mottak og behandling av stemmegivninger og stemmesedler, opptelling, valgoppgjør og kontroll skal protokolleres.</p> <p>(5) Sametinget fastsetter formular etter § 67 (3).</p> <p>(6) Valgmyndighetene er forpliktet til å bruke fastsatte formular.</p>	<p>Løsningen legger til rette for at det føres protokoll i forbindelse med gjennomføringen av sametingsvalget. Løsningen har implementert det formularet på protokollering som er fastsatt av valgmyndighetene. Protokolleringen gjøres av stemmestyret i valglokalene, samevalgstyret i kommunen og av opptellingsvalgstyret i valgkretsen.</p> <p>Protokolleringen blir dokumentert i systemet og kan hentes ut i form av en rapport i PDF-format. Protokollen kalles møtebok.</p>
<p>§ 68. Valgoppgjøret. Fordeling av mandatene</p>	Valgoppgjør	<p>(1) Opptellingsvalgstyret skal uten opphold foreta valgoppgjør for kretsen og fordele kretsens mandater mellom listene. Mandatfordelingen skjer i henhold til</p>	<p>Løsningen benytter St. Laguës modifiserte metode for utregning av mandatfordeling og kandidatmåling.</p>

		<p>St. Laguës modifiserte metode.</p> <p>(2) St. Laguës modifiserte metode innebærer at hver listes stemmetall divideres med 1,4-3-5-7 osv., jf. valgloven § 11-4 (3). Hvert stemmetall skal divideres så mange ganger som det er nødvendig for å finne det antall mandater listen skal ha. Det første mandatet tilfaller den listen som har den største kvotienten. Det andre mandatet tilfaller den listen som har den nest største kvotienten. Det tredje mandatet tilfaller den listen som har den tredje største kvotienten. Hvis flere lister har samme kvotient, tilfaller mandatet den listen som har størst stemmetall. Har de samme stemmetall, avgjøres det ved loddtrekning hvilken liste mandatet skal tilfalle.</p>	<p>Løsningen legger også til rette for loddtrekning av hvilken liste som skal få et mandat dersom flere lister har samme kvotient og stemmetall.</p>
§ 69.Kandidatkåringen	Valgoppgjør	<p>(1) Når det er avgjort hvor mange mandater en valgliste skal ha, fordeler opptellingsvalgstyret disse til kandidatene på listen. Kandidater som ikke er valgbare settes ut av betraktning.</p> <p>(2) Kandidatkåringen foregår på følgende måte: Først telles de navn som er oppført som nr. 1 på stemmesedlene. Den kandidaten som har flest oppføringer blir valgt. Deretter telles de navn som er oppført som nr. 2 på stemmesedlene. Den kandidaten som har flest oppføringer når man legger sammen resultatene fra første og andre opptelling, blir valgt. Opptellingene fortsetter på samme måte inntil alle de representantplassene listen skal ha, er besatt. Oppnår flere kandidater samme resultat, er den opprinnelige rekkefølgen på listen avgjørende.</p> <p>(3) Hver liste skal så vidt mulig tildeles så mange vararepresentanter som den får representanter, med</p>	<p>Løsningen legger til rette for at opptellingsvalgstyret foretar kandidatføring når mandatfordelingen er gjort. Dette beregnes i løsningen når man foretar valgoppgjøret for valgkretsen.</p>

		tillegg av tre. Vararepresentantplassene fordeles på samme måte som representantene.	
--	--	--	--

3.5 Lov om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven)

Paragraf	Fase	Krav/ føring	Tiltak for å imøtekomme krav
§ 2-4.Valgkretser og mandatfordeling.	Forberedelser	<p>Ved valg til Sametinget velges medlemmer med varamedlemmer fra følgende valgkretser:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Østre valgkrets/Nuortaguovllu válgabiire: kommunene Sør-Varanger, Nesseby, Vadsø, Vardø, Båtsfjord, Tana, Berlevåg, Lebesby og Gamvik i Finnmark fylke 2. Ávjovári valgkrets/Ávjovári válgabiire: kommunene Karasjok, Kautokeino og Porsanger i Finnmark fylke 3. Nordre valgkrets/Davveguovllu válgabiire: kommunene Nordkapp, Måsøy, Kvalsund, Hammerfest, Alta, Hasvik og Loppa i Finnmark fylke og kommunene Skjervøy, Kvæningen og Nordreisa i Troms fylke 4. Gáisi valgkrets/Gáiseguovllu válgabiire: kommunene Kåfjord, Storfjord, Lyngen, Karlsøy, Tromsø, Balsfjord, Målselv, Bardu, Lenvik, Berg, Torsken, Tranøy og Sørreisa i Troms fylke 5. Vesthavet valgkrets/Viestarmera válgabijrra/Viesttarmeara válgabiire: kommunene Dyrøy, Salangen, Lavangen, Gratangen, Skånland, Ibestad, Harstad, Bjarkøy, Kvæfjord i Troms fylke og kommunene fra og med Saltdal, Beiarn og Meløy og nordover i Nordland fylke 6. Sørsamisk valgkrets/Áarjel-Saepmie veeljemegievlie: kommunene fra og med Rana og Røddøy og sørover i Nordland fylke, fylkene Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag, kommunene Surnadal, 	<p>Løsningen legger til rette for den geografiske inndelingen av valgkretser knyttet til gjennomføringen av sametingsvalget.</p> <p>Ved oppsett av valgreglene i løsningen, tas det hensyn til antall mandater som skal fordeles mellom de ulike valgkretsene.</p>

		<p>Rindal og Sunndal i Møre- og Romsdal fylke og kommunene Engerdal, Rendalen, Os, Tolga, Tynset og Folldal i Hedmark fylke</p> <p>7. Sør-Norge valgkrets/Lulli-Norgga valgabiire: de kommunene i Møre og Romsdal og Hedmark fylker som ikke tilhører valgkrets 6, samt fylkene Sogn og Fjordane, Hordaland, Rogaland, Vest-Agder, Aust-Agder, Telemark, Buskerud, Vestfold, Akershus, Østfold, Oppland og Oslo.</p> <p>Det skal velges 39 representanter til Sametinget. Valgkretsene tildeles først to mandater hver. Deretter fordeles de øvrige 25 mandatene forholdsmessig mellom valgkretsene på grunnlag av antall manntallsførte etter fordelingsmåten fastsatt i valgloven § 11-3 tredje ledd. Sør-Norge valgkrets skal likevel ikke tildeles flere mandater enn valgkretsen ville fått dersom alle 39 mandater var fordelt forholdsmessig mellom valgkretsene.</p>	
§ 2-7.Valgbarhet og forslagsrett.	Forberedelser	<p>Valgbar til Sametinget er alle som er innført i Sametingets valgmanntall i kretsen. De som skal velges, må dessuten være innført i folkeregisteret som bosatt i kretsen på valgdagen. Personale ved Sametingets administrasjon er likevel ikke valgbar.</p> <p>Forslagsrett i valgkretsene har alle som er innført i Sametingets valgmanntall i kretsen. Et forslag til valgliste må være underskrevet av minst 30 samer med forslagsrett.</p>	<p>Løsningen legger til rette for kontroll av kandidaters valgbarhet ved behandling av listeforslag.</p> <p>I løsningen kan det angis hvilke krav som stilles til et parti eller en gruppe som ønsker å fremme en valgliste.</p>

3.6 Forskrift om direkte valg til kommunedelsutvalg

Paragraf	Fase	Krav/ føring	Tiltak for å imøtekomme krav
§ 2.Manntall. Valgbarhet	Forberedelser	(2) Kommunestyret bestemmer selv om valgbarhet til	Løsningen legger til rette for at valgbarhet er

		kommunedelsutvalg skal begrenses til å omfatte kun de som er bosatt i vedkommende kommunedel.	begrenset til kun de som er bosatt i vedkommende kommunedel*.
§ 3.Listeforslagene. Stemmesedler	Forberedelser	(1) Dersom listeforslaget ikke utgår fra et registrert parti, må det være underskrevet av minst like mange personer med stemmerett i kommunedelen som det skal velges medlemmer av kommunedelsutvalget. Dersom listeforslaget utgår fra et registrert parti som har lokallag i kommunen eller kommunedelen, er det tilstrekkelig at listeforslaget er underskrevet av to av styremedlemmene i lokallaget.	Løsningen legger til rette for at man legger inn hvilke krav som skal være gjeldende for behandling av listeforslag til kommunedelsutvalget. Dette legger føringer for hvordan ulike partier og politiske grupper behandles i løsningen*.
§ 6.Opptelling. Valgoppgjør	Opptelling	(1) Stemmesedlene for valg til kommunedelsutvalg telles opp atskilt fra stemmesedlene til kommunestyrevalget. (2) Valgstyret foretar valgoppgjør for fordeling av representantplassene i kommunedelsutvalget og peker ut de kandidater som er valgt til representanter.	Løsningen legger til rette for særskilt opptelling av valg til kommunedelsutvalg*. Løsningen legger også til rette for at det blir foretatt valgoppgjør med mandatfordeling og kandidater per valg til kommunedelsutvalg*.
§ 8.Forholdet til valgloven		Valglovens bestemmelser om kommunestyrevalg gjelder tilsvarende så langt de passer.	Løsningen legger til rette for at valg til kommunedelsutvalg gjennomføres på samme måten som kommunestyrevalg så langt det passer*.

**Tilpasninger i løsningen er gjort særskilt for Oslo kommune og deres valg til bydelsutvalg*

3.7 Forskrift om lokalstyrevalg i Longyearbyen

Paragraf	Fase	Krav/ føring	Tiltak for å imøtekomme krav
§ 2-4.Utlegging av manntallet til offentlig ettersyn	Forberedelser	(1) Valgstyret skal legge manntallet ut til offentlig ettersyn så snart det lar seg gjøre. Manntallet skal ligge ute til og med valgdagen.	Løsningen legger til rette for at lokalstyret i Longyearbyen kan hente ut manntall som sin kommune i form av en rapport i PDF.
§ 2-5.Krav om retting. Oppdatering	Forberedelser	(1) Den som mener at vedkommende selv eller noen annen uriktig er blitt innført eller utelatt fra manntallet, kan kreve at feilen rettes opp. (3) Valgstyret kan oppdatere manntallet så lenge det er	Løsningen legger til rette for at brukere kan rette manntallsinformasjon om velgere i manntallet dersom man får beskjed om at noe uriktig. Løsningen legger også til rette for å kunne manuelt oppdatere manntallet.

<p>§ 4-1.Krav til listeforslaget</p>	<p>Forberedelser</p>	<p>praktisk mulig.</p> <p>(1) Fristen for innlevering av listeforslag er kl. 12 den 15. mai i valgåret.</p> <p>(2) Listeforslaget må oppfylle følgende vilkår:</p> <p>a) Det må ha en overskrift som angir det parti eller den gruppe som har fremsatt forslaget. Hvis listeforslaget er satt frem av et registrert politisk parti, skal overskriften være enslydende med partiets registrerte navn. Overskriften må ellers ikke kunne forveksles med navnet på et registrert politisk parti, registrert samepolitisk enhet eller med overskriften på andre listeforslag.</p> <p>b) Det må angi hvilke kandidater som stiller til valg på listen. Kandidatene må ikke være felles med kandidater på andre listeforslag. Antallet kandidater skal oppfylle kravene i § 4-2. Kandidatene skal være oppført med fornavn, etternavn og fødselsår. Opplysning om kandidatenes stilling eller bosted kan påføres. Dette skal gjøres hvis det er nødvendig for å unngå forveksling av kandidatene på listen.</p> <p>c) Listeforslaget må være underskrevet av et visst antall personer, jf. § 4-3.</p> <p>d) Det må inneholde navn på en tillitsvalgt og en vararepresentant blant dem som har skrevet under på listeforslaget. Disse skal ha myndighet til å forhandle med valgstyret om endringer på listeforslaget. Det bør også angis navn på et visst antall personer blant dem som har underskrevet på listeforslaget, som skal fungere som tillitsutvalg med myndighet til å trekke listeforslaget tilbake.</p> <p>(3) Listeforslaget må ha vedlegg som nevnt i § 4-4.</p>	<p>Løsningen legger til rett for kontroll av listeforslag i henhold til valglovens krav om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kandidater må ikke være felles med kandidater på andre listeforslag som gjelder samme valg i samme valgdistrikt - Opplysning om kandidatenes stilling eller bosted kan påføres - Listeforslaget må være underskrevet av et visst antall personer <p>Det må inneholde navn på en tillitsvalgt og en vararepresentant blant dem som har skrevet under på listeforslaget</p>
<p>§ 4-2.Antall</p>	<p>Forberedelser</p>	<p>(1) Listeforslaget skal være utfylt i rekkefølge med minimum sju</p>	<p>Løsningen legger til rette for at kommunene</p>

kandidatnavn på listeforslaget		<p>kandidater. Forslaget kan maksimalt inneholde et antall kandidatnavn som tilsvarer det antall representanter som skal velges, med et tillegg av inntil seks andre navn.</p> <p>(2) Inntil fire av de øverste kandidatene kan gis et stemmetillegg. Kandidatene får i så fall et tillegg i sitt personlige stemmetall som tilsvarer 25 prosent av det antall stemmesedler som kommer listen til del ved valget. Disse kandidatnavnene skal stå først på listeforslaget og med uthevet skrift.</p>	<p>og/ eller fylkeskommuner kan angi krav til listeforslag i henhold til lov. Dette innebærer krav til minimum og maksimum antall kandidater. Kravene varierer i forhold til type valg som skal gjennomføres.</p> <p>Løsningen legger til rette for at brukerne i kommuner/ fylkeskommuner ved kommunestyrevalg kan markere stemmetillegg på et gitt antall kandidater på et listeforslag. Dette stemmetillegget gjenspeiles på de trykte stemmesedlene, og tas med i betraktning ved utregning av valgoppgjøret.</p>
§ 4-3. Antall underskrifter på listeforslaget	Forberedelser	<p>(1) For partier registrert i Partiregisteret som ved forrige stortingsvalg fikk en oppslutning på minst 500 stemmer i ett fylke eller minst 5000 stemmer i hele landet, er det tilstrekkelig at listeforslaget er underskrevet av minst to av styremedlemmene for partiets lokalavdeling. Det samme gjelder for partier som er blitt registrert i Partiregisteret etter forrige stortingsvalg. Underskriverne må ha stemmerett ved valget. Hvis et registrert politisk parti stiller listeforslag sammen med en uregistrert gruppe, gjelder likevel bestemmelsene i annet ledd.</p> <p>(2) Øvrige listeforslag må være underskrevet av et antall personer med stemmerett til Longyearbyen lokalstyre som tilsvarer 2 prosent av antall stemmeberettigede innbyggere ved siste lokalstyrevalg. Listeforslaget skal likevel som et minimum være underskrevet av like mange stemmeberettigede personer som det skal velges medlemmer til lokalstyret.</p>	<p>Løsningen setter sentrale krav til antall underskrifter basert på om et parti/ gruppe som ønsker å stille liste til valget er registrert eller uregistrert, og dermed krever forenklet behandling eller ei.</p> <p>Løsningen legger også til rette for:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kontroll av hvilket valgdistrikt underskriverne har stemmerett i. - Lokale tilpasninger av minimum antall underskrifter på listeforslag for ulike typer parti ved lokalstyrevalg.
§ 4-4. Vedlegg til listeforslaget	Forberedelser	<p>Listeforslaget skal ha følgende vedlegg:</p> <p>a) En oversikt over kandidatenes fødselsdato.</p>	<p>Løsningen legger til rette for at kandidater til fylkestingsvalg eller kommunestyrevalg som</p>

		<p>b) En oversikt over fødselsdato og bostedsadresse til dem som har underskrevet på listeforslaget.</p> <p>c) Dersom en kandidat ikke er innført i befolkningsregisteret som bosatt i Longyearbyen når listeforslaget innleveres, må det ligge ved en erklæring fra kandidaten om at vedkommende vil være valgbar på valgdagen.</p> <p>d) Dersom en kandidat ikke er valgbar på grunn av sin stilling, må det legges ved en erklæring fra kandidaten om at vedkommende vil ha fratrudd stillingen når lokalstyret trer i funksjon.</p>	enten ikke er 1) innført i folkeregistret som bosatt i fylket eller kommunen når listeforslaget leveres inn, eller 2) valgbar på grunn av sin stilling likevel kan føres opp på et listeforslag og at listeforslaget kan godkjennes. Dette ivaretar mulighetene for å kunne trykke stemmesedler til valget, samtidig som det ivaretar kandidaters mulighet til å levere en erklæring om at 1) vedkommende vil være valgbar på valgdagen eller 2) vedkommende vil ha fratrudd stillingen når fylkestinget eller kommunestyret trer i funksjon.
§ 4-5.Tilbakekalling av listeforslaget	Forberedelser	Innlevert listeforslag kan kalles tilbake av tillitsutvalget.	Løsningen legger til rette for at listeforslag som ligger til behandling i løsningen kan trekkes tilbake. De vil da ikke være med videre i produksjon av stemmesedler eller være med som en del av opptelling eller utregning av valgoppgjør med mandatfordeling og kandidat kåring.
§ 4-6.Valgstyrets behandling av listeforslagene	Forberedelser	4) Valgstyret skal underrette samtlige kandidater på listeforslagene om at de er satt opp på listeforslag og opplyse om adgangen til å søke om fritak. En underskriver eller en kandidat som står på flere listeforslag, skal gis pålegg om å melde fra innen en bestemt frist hvilket forslag vedkommende vil stå på. Ellers settes vedkommende opp på det listeforslaget som ble innlevert først.	Løsningen legger til rette for at brukerne kan hente ut adresseliste fra systemet som kan brukes til å sende ut brev til kandidater.
§ 5-2.Endringer på stemmeseddelen	Forberedelser	<p>(1) Velgeren kan gi kandidater på stemmeseddelen én personstemme. Dette gjøres ved å sette et merke ved kandidatens navn.</p> <p>(2) Velgeren kan også gi en personstemme til kandidater på andre valglister. Dette gjøres ved å føre disse kandidatnavnene opp på stemmeseddelen. Slik personstemme kan gis til høyst</p>	Løsningen legger til rette for at endringer som gjøres på stemmeseddelen ved de ulike valgene er gjenspeilet i modulen for opptelling. Dette gjør det mulig å foreta manuell opptelling og registrering av rettelser på stemmesedlene, som tas med videre i utregning av valgoppgjør med

		<p>fem kandidater fra andre lister. Når velgeren gir personstemme til valgbare kandidater på andre lister, overføres et tilsvarende antall listestemmer til den eller de listene disse kandidatene står oppført på.</p> <p>(3) Andre endringer på stemmeseddelen teller ikke med ved valgoppgjøret.</p>	mandatfordeling og kandidatføring.
§ 6-2.Hvem kan motta forhåndsstemmer	Stemmegivning	(2) Kandidat som er oppført på valgliste ved lokalstyrevalget, kan ikke oppnevnes til stemmemottaker.	Løsningen kontrollerer brukere og oppnevnte stemmemottakere mot alle listeforslag slik at brukerne av systemet få beskjed dersom en rekruttert valgmedarbeider også er kandidat på et listeforslag i valgdistriktet.
§ 6-4.Fremgangsmåten ved stemmegivningen	Stemmegivning	<p>(2) Velger legger selv stemmeseddelen i en urne, etter at den er stemplet. Stemmemottaker setter kryss i manntallet ved velgerens navn.</p> <p>(3) Ved strømbrydd eller kommunikasjonsbrydd mot manntallet skal stemmeseddelen ikke legges i urnen. Etter at stemmeseddelen er stemplet, legger velgeren denne selv i en stemmeseddelkonvolutt og limer denne igjen. Stemmemottaker legger stemmeseddelkonvolutten sammen med valgkortet i en beredskapskonvolutt.</p>	<p>Løsningen inneholder et elektroniske manntall som gjør det mulig for stemmemottaker å markere i det elektroniske manntallet at en velger har avgitt stemme (sette kryss i manntallet ved velgers navn).</p> <p>Løsningen legger til rette for at man også skal kunne registrere at en stemmegivning er tatt imot ved bruk av stemmeseddelkonvolutt i en beredskapskonvolutt. Det vil da bli foretatt en manuell prøving av denne stemmegivningen opp mot det elektroniske manntallet før det blir satt et elektronisk kryss i manntallet ved vedkommende velger</p>
§ 7-2.Tid og sted for stemmegivningen. Organisering	Stemmegivning	(4) Kandidat som er oppført på valgliste ved lokalstyrevalget, kan ikke oppnevnes til stemmemottaker eller valgfunksjonær i valglokalet.	Løsningen kontrollerer brukere og oppnevnte stemmemottakere mot alle listeforslag slik at brukerne av systemet få beskjed dersom en rekruttert valgmedarbeider også er kandidat på et listeforslag i valgdistriktet.
§ 7-4.Stemmegivning i valglokalet	Stemmegivning	(2) Når valgtinget åpner, skal velgere som er innført i manntallet gis adgang til å avgi stemme etter hvert som de	Løsningen legger til rette for å hente ut avkryssingsmanntall på papir slik at

		<p>møter frem.</p> <p>(3) Stemmestyret setter et kryss i manntallet ved velgerens navn. Velger som er ukjent for stemmemottaker, skal legitimere seg.</p>	<p>kommuner kan distribuere dette til de ulike valgkretsene. Papirmanntallet vil de kun inneholde navn på velgere som er innført i manntallet i den aktuelle valgkretsen i kommunene, og det vil kunne brukes til å sette kryss i manntallet ved velgerens navn.</p>
<p>§ 7-4a. Elektronisk avkryssing i manntallet på valgdagen</p>	<p>Stemmegivning</p>	<p>(1) Longyearbyen lokalstyre kan selv vedta å ta i bruk en ordning med elektronisk avkryssing i manntallet.</p> <p>(2) Dersom det er tatt i bruk elektronisk avkryssing etter første ledd, skal stemmestyret krysse av i det elektroniske manntallet for velgere som er manntallsført i Longyearbyen.</p> <p>(3) Ved strømbrydd eller kommunikasjonsbrydd med manntallet når elektronisk avkryssing er tatt i bruk, skal senere avgitte stemmesedler ikke legges i urnen. Slike stemmesedler skal behandles som beredskapsstemmer. Etter at stemmeseddelen er stemplet, skal velgeren selv legge den i en stemmesedelkonvolutt og lime konvolutten igjen. Stemmemottakeren skal legge stemmesedelkonvolutten i en beredskapskonvolutt sammen med valgkortet. Ved todagersvalg skal eventuelle beredskapsstemmer mottatt på søndag behandles og krysses av i det elektroniske manntallet før valglokalene åpner på mandag.</p>	<p>Løsningen legger til rette for at kommunene selv kan velge om de ønsker å ta i bruk elektroniske avkryssing i manntallet på valgdagen.</p> <p>Dersom kommunen velger å benytte seg av elektronisk avkryssing i manntallet på valgdagene, gjør løsningen det mulig for stemmemottaker på valgting å markere i det elektroniske manntallet at en velger har avgitt stemme (sette kryss i manntallet ved velgers navn). Dette gjelder for alle velgere som er manntallsført i vedkommende kommune, uavhengig av hvilken valgkrets i kommunene man tilhører.</p> <p>Løsningen legger til rette for at man også skal kunne registrere at en stemmegivning er tatt imot ved bruk av stemmesedelkonvolutt i en beredskapskonvolutt. Det vil da bli foretatt en manuell prøving av denne stemmegivningen opp mot det elektroniske manntallet før det blir satt et elektronisk kryss i manntallet ved vedkommende velger.</p> <p>Løsningen legger ikke til rette for mulighetene til å kombinere elektronisk og papirmanntall på valgdagen.</p>

<p>§ 8-1.Valgstyrets godkjenning av forhåndsstemmegivning avgitt i stemmeseddelkonvolutt</p>	<p>Stemmegivning Opptelling</p>	<p>(1) En forhåndsstemmegivning skal godkjennes dersom</p> <ol style="list-style-type: none"> a) velgeren er innført i manntallet, b) stemmegivningen inneholder tilstrekkelige opplysninger til å fastslå hvem velgeren er, c) stemmegivningen er avgitt til rett tid, d) stemmegivningen er levert til rett stemmemottaker med mindre den er avgitt som brevstemme, e) omslagskonvoluttene ikke er åpnet eller forsøkt åpnet, f) velgeren ikke har avgitt godkjent stemmegivning og g) stemmegivningen er kommet inn til valgstyret innen kl. 17 dagen etter valgdagen. h) <p>(2) Velgerens stemmegivning er godkjent når vedkommende er krysset av i listen over stemmeberettigede.</p> <p>(3) Forhåndsstemmegivningene skal godkjennes før valgdagen i den utstrekning det er mulig.</p>	<p>Løsningen legger til rette for at brukerne ved prøving av stemmegivninger i konvolutt i systemet kan avvise og forkaste stemmegivninger som ikke oppfyller lovens krav. Ved forkastelse av en stemmegivning blir stemmegivningen tildelt en forkastelsesgrunn som er hjemlet i valgforskriften og som blir gjenspeilet i valgstyrets møtebok som er en rapport som hentes ut fra systemet i form av en PFD.</p> <p>Løsningen legger til rette for at stemmegivninger avgitt ved bruk av stemmeseddelkonvolutt godkjennes dersom vilkårene for godkjenning i henhold til lov er innfridd. Det vil da bli satt et elektronisk kryss i manntallet ved vedkommende velger.</p> <p>Løsningen har sperre for at det ikke er mulig å registrere ordinære forhåndsstemmer på valgdagen og legger til rette for at alle forhåndsstemmegivninger som er avgitt ved bruk av stemmeseddelkonvolutt skal være ferdig prøvd før valgdagen begynner.</p>
<p>§ 8-1a.Stemmemottakers godkjenning av forhåndsstemmegivning som legges i urne</p>	<p>Stemmegivning</p>	<p>(1) En stemmegivning avgitt på forhånd i henhold til § 6-4 annet ledd skal godkjennes dersom</p> <ol style="list-style-type: none"> a) velgeren er innført i manntallet, b) velgeren har fått anledning til å avgi stemme, og c) velgeren ikke allerede har avgitt godkjent stemmegivning. <p>(2) Velgerens stemmegivning er godkjent når vedkommende er krysset av i manntallet.</p>	<p>Løsningen forutsetter at stemmemottaker kontrollerer at vilkårene for å kunne godkjenne en stemmegivning som legges rett i urne er innfridd når man tar i bruk systemet. Når dette er kontrollert i praksis legger løsningen til rette for av velgeren krysses av i den elektroniske manntallet i systemet.</p>
<p>§ 8-2.Godkjenning av</p>	<p>Stemmegivning</p>	<p>(1) En stemmegivning avgitt på valgtinget skal godkjennes</p>	<p>Løsningen forutsetter at stemmemottaker</p>

stemmegivning avgitt på valgtinget		<p>dersom</p> <ol style="list-style-type: none"> velgeren er innført i manntallet, velgeren har fått anledning til å avgi stemme, og velgeren ikke allerede har avgitt godkjent stemmegivning. <p>(2) Velgerens stemmegivning er godkjent når vedkommende er krysset av i manntallet.</p>	<p>kontrollerer at vilkårene for å kunne godkjenne en stemmegivning som legges rett i urne er innfridd når man tar i bruk systemet. Når dette er kontrollert i praksis legger løsningen til rette for av velgeren krysses av i den elektroniske manntallet i systemet.</p>
§ 8-4.Prinsipper for opptelling av stemmesedler	Opptelling	<p>(2) Stemmesedler avgitt på forhånd og stemmesedler avgitt på valgtinget skal telles hver for seg.</p> <p>(3) Stemmesedlene skal telles opp i to omganger, ved en foreløpig og en endelig opptelling.</p>	<p>Løsningen legger til rette for at stemmesedler avgitt på forhånd og stemmesedler avgitt på valgting telles hver for seg. Alle stemmesedler innenfor alle opptellingskategorier må telles to ganger; en foreløpig og en endelig opptelling.</p>
§ 8-5.Foreløpig opptelling	Opptelling	<p>(3) Stemmesedler det er tvil om kan godkjennes, legges til side og holdes utenfor opptellingen.</p>	<p>Løsningen legger til rette for at brukerne kan registrere stemmesedler hvor det er tvil om de kan godkjennes. Disse blir da holdt utenfor opptellingen</p>
§ 8-6.Endelig opptelling. Registrering av rettinger på stemmesedlene	Opptelling	<p>(2) Stemmesedlene fra den foreløpige opptellingen skal telles på nytt. Valgstyret avgjør om stemmesedler som ikke ble tatt med i den foreløpige opptellingen og stemmegivninger som er lagt i særskilt omslag, skal godkjennes. Godkjente stemmesedler blant disse skal telles sammen med de øvrige stemmesedlene.</p> <p>(3) Ved endelig opptelling av stemmesedler registrerer valgstyret også rettinger velgerne har gjort på stemmesedlene. Deretter skal valgstyret finne de enkelte listenes listestemmetall. Hver stemmeseddel teller like mange listestemmer som det skal velges medlemmer til lokalstyret. Tallet korrigeres for listestemmer avgitt til og mottatt fra andre lister.</p>	<p>Løsningen legger videre til rette for at man ved endelig opptelling kan registrere inn rettingen som er gjort av velgerne på stemmeseddelen inn i systemet slik at disse blir tatt med i betraktning ved utregning av listens listestemmetall og videre til utregning av valgoppgjør med beregning av mandatfordeling og kandidatføring.</p>
§ 8-7.Protokollering av	Opptelling	<p>(1) Stemmestyret skal føre protokoll i forbindelse med</p>	<p>Løsningen legger til rette for at det blir</p>

valg		<p>gjennomføringen av valgtinget.</p> <p>(2) Valgstyret skal føre protokoll i forbindelse med forberedelser og gjennomføring av valg.</p> <p>(3) Til protokollføringen benyttes samme formular som fastsatt for kommunene, jf. bestemmelser i forskrift om valg til Stortinget, fylkesting og kommunestyrer.</p>	<p>sammenstilt en rapport fra systemet i form av en PDF som presenterer alle tall fra valggjennomføringen på de ulike nivåene i henhold til valgloven. Dette innebærer at man kan hente ut følgende rapporter i form av PDFer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stemmestyrets møtebok per krets per kommune - valgstyrets møtebok per kommune <p>Møtebøkene til valg til lokalstyret i Longyearbyen benytter samme formular som fastsatt for kommunene.</p>
§ 9-1.Mandatfordeling og kandidatåring	Valgoppgjør	<p>(1) Valgstyret skal foreta valgoppgjøret. Listestemmetallet skal legges til grunn for mandatfordelingen som skjer i henhold til St. Laguës modifiserte metode.</p> <p>(2) St. Laguës modifiserte metode innebærer at hver listes stemmetall divideres med 1,4-3-5-7 osv. Hvert stemmetall skal divideres så mange ganger som det er nødvendig for å finne det antall mandater listen skal ha. Det første mandatet tilfaller den listen som har den største kvotienten. Det andre mandatet tilfaller den listen som har den nest største kvotienten osv. Hvis flere lister har samme kvotient, tilfaller mandatet den av listene som har størst stemmetall. Har de samme stemmetall, avgjøres det ved loddtrekning hvilken liste mandatet skal tilfalle.</p> <p>(3) Når det er avgjort hvor mange mandater en valgliste skal ha, fordeler valgstyret representantplassene til kandidatene på listen. Kandidater som ikke er valgbare, settes ut av betraktning. Kandidater som er satt opp med uthevet skrift, gis det stemmetillegg de har krav på i henhold til § 4-2 andre ledd, før de personlige stemmer velgerne har gitt til kandidatene</p>	<p>Løsningen benytter St. Laguës modifiserte metode for beregning av mandatfordelingen. Dette gjenspesielt i en rekke rapporter som kan hentes ut fra løsningen og som man benytter ved kontrollregning av opptellingen og valgoppgjøret manuelt.</p> <p>Løsningen legger til rette for at kandidatåringen blir beregnet basert på kravene i loven. Det er den endelige opptellingen med registrering av rettinger på stemmesedlene som danner grunnlaget for kandidatåringen.</p> <p>Løsningene beregner også hvem som velges som vararepresentanter per liste per valgdistrikt med et tillegg av tre representanter.</p>

		<p>telles opp. Deretter kåres kandidatene i rekkefølge etter antall mottatte personlige stemmer. Har flere kandidater fått like mange stemmer, eller ingen stemmer, er rekkefølgen på listen avgjørende.</p> <p>(4) Hver liste skal så vidt mulig tildeles så mange vararepresentanter som den får representanter, med tillegg av tre. Kandidatene til vararepresentantplassene fordeles på samme måte som representantene etter annet ledd.</p> <p>(5) Dersom en valgliste får flere mandater enn det er valgbare kandidater på listen, fordeles det overskytende antall mandater mellom de øvrige listene i henhold til regelen i første ledd.</p>	
--	--	--	--

3.8 Personopplysningsloven

Behandlingen av personopplysninger i EVA er kartlagt og vurdert opp mot kravene i personopplysningsloven som del av virksomhetens internkontrollsystem. Internkontrollsystemet skal sikre etterlevelse av personvernprinsippene gjennom både kartlegging av informasjon og etablering av rutiner for oppfyllelse av virksomhetens plikter og de registrertes rettigheter, samt særskilte rutiner og tekniske tiltak for informasjonssikkerhet (sikring av opplysninger gjennom prinsippene om konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet).

3.9 Kommuneleien

Paragraf	Fase	Krav/ føring	Tiltak for å imøtekomme krav
§ 14.Valgbarhet. Plikt til å ta imot valg.	Forberedelser	4. Kandidat som er oppført på valgliste ved kommunestyrevalget, kan ikke velges til stemmestyremedlem i vedkommende kommune. Kandidat som er oppført på valgliste ved stortingsvalget eller fylkestingsvalget, kan ikke velges til	Løsningen kontrollerer brukere og oppnevnte stemmemottakere mot alle listeforslag slik at brukerne av systemet få beskjed dersom en rekruttert valgmedarbeider også er kandidat på et listeforslag i valgdistriktet.

		stemmestyremedlem i kommunene i vedkommende fylke.	
<u>§ 7-3.Utelukket fra valg</u> (Ny lov – ikke trådt i kraft)	Forberedelser	<i>En kandidat ved kommunestyrevalget er ikke valgbar til stemmestyret i kommunen, jf. valgloven § 4-2. En kandidat ved stortingsvalget eller fylkestingsvalget er ikke valgbar til stemmestyret i kommunene i valgdistriktet.</i>	<i>Løsningen kontrollerer brukere og oppnevnte stemmemottakere mot alle listeforslag slik at brukerne av systemet få beskjed dersom en rekruttert valgmedarbeider også er kandidat på et listeforslag i valgdistriktet.</i>